

Jaarverslag 2014 Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1 Voorwoord

Beste lezer,

2014 was voor het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) een boeiend en uitdagend jaar, niet enkel op vlak van onze opdrachten zoals u die al langer kent maar minstens evenzeer wat onze organisatiestructuur betreft.

Een nieuwe Vlaamse Regering medio 2014 bracht met haar regeerakkoord immers een nieuwe toekomst voor het Departement WVG. In het regeerakkoord en de diverse beleidsnota's werden de krijtlijnen uitgetekend waarbinnen we de komende vijf jaren zullen werken. Het akkoord bracht voor de Vlaamse overheid ook een aantal fusies met zich mee. Eén daarvan was het samengaan van het agentschap Zorginspectie en het Departement WVG dat op 1 januari 2015 plaats vond en een belangrijke impact op onze organisatie had.

Naast deze fusie speelde ook nog de zesde staatshervorming een belangrijke rol. Meer concreet kantelden de voorheen federale Justitiehuisen in de Vlaamse overheid. Op 1 juli 2014 werd het Departement WVG bevoegd voor de opdrachten. Het personeel en het budget werden overgeheveld op 1 januari 2015. We breidden ons takenpakket op die manier uit met het elektronisch toezicht en met de begeleiding van slachtoffers en daden in strafzaken.

2014 was het jaar waarin de nieuwe organisatie werd voorbereid. Zowel de fusie met Zorginspectie als de inkanteling van de Justitiehuisen bracht organisatorisch een en ander met zich mee. U zult in dit jaarverslag dan ook kunnen lezen dat verschillende afdelingen hier op de één of andere manier bij betrokken waren. Zij hebben, elk met hun eigen expertise, er voor gezorgd dat we als organisatie op 1 januari een nieuwe start konden kennen en verschillende nieuwe collega's konden verwelkomen.

Naast dit organisatieverhaal bouwden we het voorbije jaar uiteraard verder aan onze inhoudelijke en beleidsmatige opdrachten. Ik nodig u uit om ze in dit jaarverslag te ontdekken. U krijgt eerst een algemeen overzicht van onze personeels- en begrotingscijfers. Daarna kunt u meer informatie tergvinden over een aantal overkoepelende thema's, zoals archiefbeleid, internationaal beleid en organisatieontwikkeling. Daarna brengt elke afdeling u de belangrijkste realisaties van het voorbije jaar.

Dit jaarverslag is, gezien de vele veranderingen in onze organisatie, de laatste in zijn soort. Ik wens u veel leesplezier bij deze editie en nodig u nu alvast uit om volgend jaar een duik te nemen in ons volgende, vernieuwde jaarverslag naar aanleiding van onze nieuwe structuur en opdrachten.

Karine Moykens
Secretaris-generaal

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

2 Algemeen

2.1 Opdrachten

Het [Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin](#) (WVG) ondersteunt de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bij de beleidsvoorbereiding en -evaluatie, en bij het aansturen, opvolgen en coördineren van de beleidsuitvoering door de agentschappen. Specifiek wat de coördinatie van het armoedebeleid betreft, levert het ook ondersteuning aan de viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding. Het departement voert eveneens beleidstaken uit zoals het subsidiëren van de welzijns- en gezondheidsinfrastructuur. Verder verleent het managementondersteunende dienstverlening aan het ministerie.

2.2 Financieel

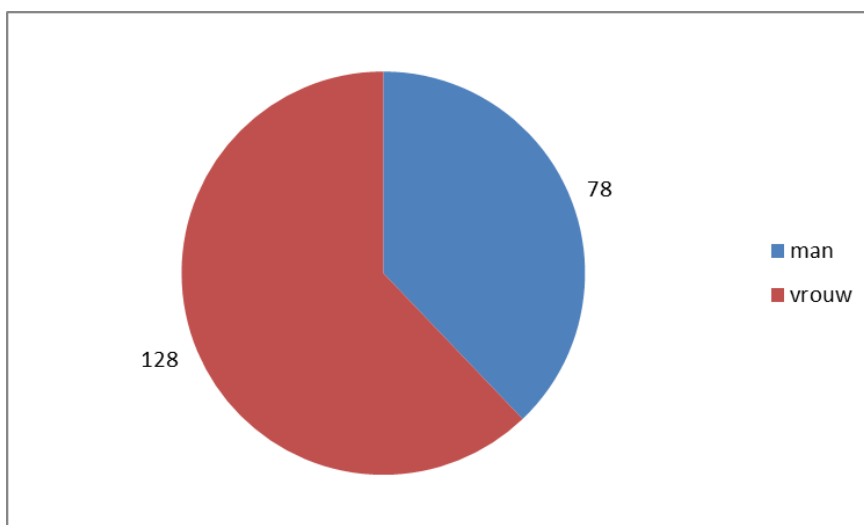
We beschikten in 2014 over een

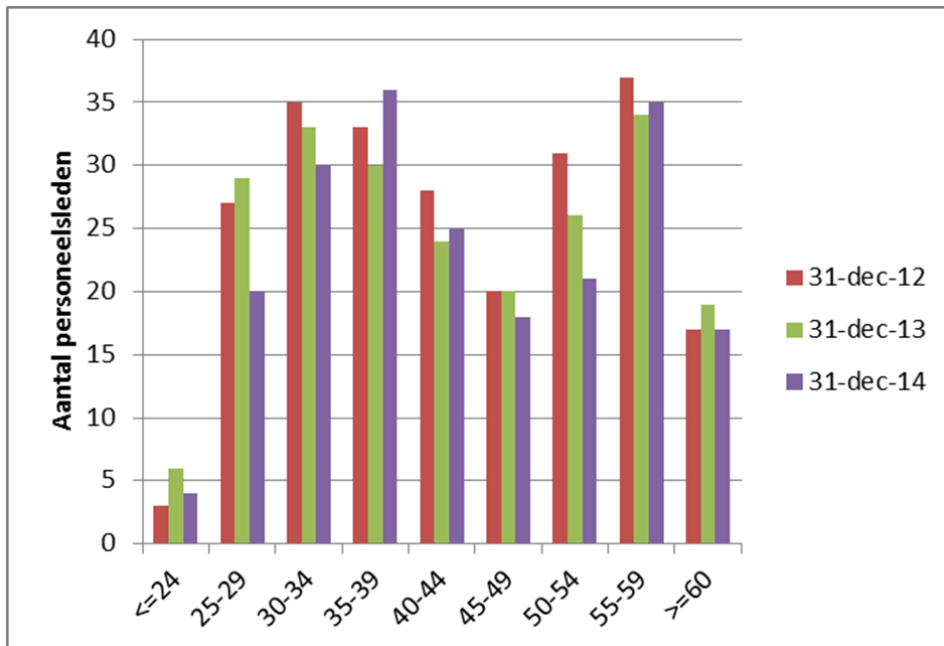
- personeelsbudget van € 12.639.329
- werkingsbudget van € 646.000
- IT-budget van € 1.449.000
- budget van € 155.846.312 voor beleidsuitgaven met betrekking tot armoedebestrijding, vrijwilligerswerk, het algemeen welzijnswerk, de integrale jeugdhulp en de uitvoering van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de socialprofitsector
- budget van € 228.068.000 voor investeringen in infrastructuur (via VIPA)
- budget van € 424.000 voor de werking van de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid.

Meer informatie over financiële aspecten kan u terugvinden bij de [afdeling Beheersmonitoring](#).

2.3 Personeel

Op 31 december 2014 telde het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 206 personeelsleden. De verdeling inzake geslacht en leeftijd zag er als volgt uit:

Bijkomende kengetallen kan u terugvinden bij de [MOD WVG - afdeling Personeel](#).

2.4 Overkoepelende thema's

2.4.1 Flanders' Care

Flanders' Care
Innoveren en ondernemen in zorg

Flanders' Care is een programma van de Vlaamse overheid met als missie: "op aantoonbare wijze en door innovatie het aanbod van kwaliteitsvolle zorg verbeteren en verantwoord ondernemerschap in de zorgsector te stimuleren."

Forum Slimmer zorgen voor morgen

Zorg om talent vormt één van de belangrijkste pijlers van Flanders' Care. Deze pijler wijst op het engagement van de Vlaamse overheid om haar verantwoordelijkheid op te nemen om de aantrekkelijkheid van een job in de zorg- en welzijnssector te verhogen en op die manier bij te dragen tot een oplossing van de (nakende) tekorten aan medewerkers.

Omdat het aantrekken van nieuw personeel alleen niet zal volstaan, moeten we nagaan hoe we het huidig zorgpersoneel 'slimmer' kunnen inzetten. Hoe kunnen we, door de zorg anders te organiseren, meer doen met de beschikbare medewerkers, met behoud van kwaliteit van zorg? In dat kader werd eind januari 2013 een zoekconferentie georganiseerd (via de methodiek van de Future Search). Zo'n 80 gezagvolle personen uit de zorg- en welzijnssector dachten samen na over hoe we de zorg anders kunnen gaan organiseren.

Uit de Zoekconferentie werden 14 actielijnen afgeleid en gegroepeerd in 5 domeinen. Deze actielijnen zijn vertaald door professor Herman Nys naar een aantal beleidsadviezen voor de volgende regering. Op 22 april 2014 stelde hij zijn rapport voor aan zo'n 300 aanwezigen tijdens het forum "Slimmer Zorgen voor Morgen". Het departement stond in voor de voorbereiding en organisatie van dit forum.

De reeds bestaande initiatieven in Vlaanderen die vandaag al passen binnen dit forum konden het Flanders' Care 'Slimmer zorgen voor morgen'-label krijgen, om zo anderen te

inspireren. Tijdens het forum werden vijf van deze inspirerende projecten in de kijker geplaatst.

De vijf filmpjes over deze projecten kan u vinden op:

- [Samen op weg](#): trajecten van mantelzorgers van thuiswonende ouderen met een chronische zorgnood
- [Zorgnetwerken](#)
- [Uitbouw Zorgzame Buurt Hof Ter Beke](#)
- [DUObanen](#)
- [Totale reconciliatie van het geneesmiddelenbeheer in het ziekenhuis](#)

Bekijk ook het [videoverslag](#) van het forum en het [animatiefilmpje](#).

Jaar van het Brein

Ons brein is een fascinerend verhaal van evolutie en ontwikkeling met een scala van mogelijkheden: waarneming en bewustzijn, sturing van bewegingen, taal, genot en pijn, droom en herinnering, denken en creativiteit ... Een juweeltje van functionele bio-architectuur, waar we zorgzaam mee moeten omspringen!

Soms kan het fout gaan: een aangeboren hersenaandoening, een depressie, een niet-aangeboren hersenletsel, een neuroaandoening, ... Dan is er zorg nodig en met de juiste zorg is veel mogelijk. In Vlaanderen zijn hersenaandoeningen de derde meest voorkomende doodsoorzaak, na kanker en hart- en vaatziekten. Maar door hun chronisch verloop en hoge morbiditeit zijn ze de belangrijkste 'ziekmaker'.

Vlaanderen vestigde in 2014 met het Jaar van het Brein de aandacht op onderzoek over en naar het brein en de zorg voor onze hersenen.

Op vraag van Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, werd een stuurgroep Jaar van het Brein opgericht onder leiding van Professor emeritus Dr. Paul De Cock. Deze stuurgroep bestond uit Breinwijzer vzw, SEN vzw, vertegenwoordigers van de Vlaamse universiteiten, het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie en het kabinet van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het departement zorgde voor de aansturing en ondersteuning van deze stuurgroep.

Het doel van deze stuurgroep was het samenbrengen van alle universitaire centra om te reflecteren over het wetenschappelijke en het maatschappelijke aspect van hersenaandoeningen om te komen tot een reeks aanbevelingen.

Op 12 december 2014 stelde deze stuurgroep zijn memorandum voor tijdens het Symposium Jaar van het Brein in het Vlaams Parlement. In het memorandum vraagt de stuurgroep aandacht voor het brein en acties vanuit de verschillende beleidsdomeinen zoals onderzoek, zorg en werk.

Bekijk de [foto's](#) van dit symposium.

Over de Vlaamse grenzen heen

Het Europese luik van Flanders' Care draaide op volle toeren in 2014. Ook buiten Vlaanderen worden regio's en landen geconfronteerd met een snel ouder wordende bevolking en wordt ook hier gezocht naar oplossingen om aan de stijgende zorgvraag te voldoen. In dit kader zoeken we met Flanders' Care aansluiting bij Europese initiatieven en willen we kennisuitwisseling met andere landen/regio's stimuleren.

In dit kader is het "Consortium for Assistive Solutions Adoption" (CASA) ontstaan. Het CASA is een Europees Interreg IVC project en telt 14 partners uit 13 Europese regio's. Vlaanderen, meer bepaald het departement WVG, treedt op als Lead Partner in het kader van Flanders' Care als onderdeel van het programma Vlaanderen in Actie.

De doelstelling van het CASA-project is de uitwisseling van kennis over innovatieve ICT onder andere via studiebezoeken naar de verschillende regio's. In dit verband zijn in 2014 een aantal tegenbezoeken doorgegaan. Dit zijn bezoeken naar interessante regio's met enkel een Vlaamse delegatie van experts. De regio's Schotland, Zuid-Denemarken en Zweden werden bezocht, telkens met een groep van zo'n 5 tot 10 Vlaamse experts.

Op 17 juni 2014 organiseerden we een workshop in Brussel in het kader van het project CASA rond de vraag: Wat kunnen we leren van de partnerregio's uit het Verenigd Koninkrijk i.v.m. telecare en telehealth? Wat zijn de voordelen? En wat de uitdagingen? De uitrol en de toepassingen van telehealth en telecare verschillen sterk van regio tot regio. Zo'n 100 deelnemers luisterden aandachtig naar de voorbeelden uit binnen- en buitenland. Tijdens het tweede deel gingen we samen nadenken over "Zorg op afstand" in Vlaanderen. Deze oefening was bedoeld om met mensen uit het veld te onderzoeken wat er aan positieve fundamenten rond "Zorg op afstand" (telecare/telehealth) al aanwezig is, hoe we kunnen leren van buitenlandse voorbeelden en welke stappen we naar de toekomst zouden moeten zetten.

Ontdek ook meer over CASA bij [het internationaal beleid](#).

Wil je meer informatie over Flanders' Care?

Schrijf je dan nu in voor onze nieuwsbrief of volg ons op Twitter via [@Flanderscare](#). Ook op onze [website](#) kan je terecht voor meer informatie.

2.4.2 Gelijke kansen

In 2014 werd verder ingezet op het voeren van een intersectoraal beleid binnen het beleidsdomein ten aanzien van de doelgroep 'personen met een handicap'. In nauwe afstemming met het Agentschap Zorg en Gezondheid werd vanuit het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap een projectoproep gelanceerd voor het ontwikkelen van een intersectoraal aanbod van zorg en ondersteuning voor (jong)volwassenen met een dubbeldiagnose van verstandelijke handicap met bijkomende psychiatrische en/of gedragsstoornissen.

Drie intersectorale samenwerkingsverbanden van psychiatrische zorg en voorzieningen uit de gehandicaptensector werden geselecteerd. Aan elk van deze projecten werd de som van 240.000 euro toegewezen om aangepaste settings van adequate zorg voor de specifieke doelgroep op te zetten en uit te bouwen.

Daarmee kwam een voorlopig einde aan de initiatieven van het beleidsdomein WVG om uitvoering te geven aan strategisch project 9d van de conceptnota Perspectief2020, waarin het engagement werd aangekondigd om ook de reguliere diensten en voorzieningen van het eigen beleidsdomein WVG verder open te stellen voor de doelgroep 'personen met een handicap'.

2.4.3 Leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

De ontwikkeling van het leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid dat in 2012 van start ging, is verder opgenomen in 2014. Vanuit de projectoproep die eind 2013 uitgeschreven werd, zijn in 2014 vier projecten gestart:

- Het project "[AVIRA](#)" is een samenwerking tussen Pegode, Autopia en Taxistop. Dit project kadert in de ontwikkeling van programma's voor hergebruik van hulpmiddelen. Met dit project worden rolstoelvriendelijke wagens gedeeld met en tussen personen met een mobiliteitsbeperking en de buurt. Dit project loopt nog verder in 2015–2016.
- Het project "MOBITHEKER" is een samenwerking tussen Zonnestraal vzw en I-propeller open Innovation. Dit project streeft naar een optimaliseren van de mobiliteit van de ruime doelgroep in een landelijk gelegen gebied door een beroep te doen op de verschillende actoren die nu reeds actief zijn op dit gebied. Dit project loopt nog verder in 2015.
- Een derde project wordt uitgevoerd door een samenwerking van Stijn vzw, UHasselt, PXL, LifeTechLiburg,.... In dit project gaat de aandacht naar de voorbereiding van de functionele analyse van een interactieve en informatieve databank voor gebruikers, overheden, producenten, verstrekkers en verwijzers,.... Hierbij wordt eveneens rekening gehouden met mogelijke nieuwe ontwikkelingen en pistes van hergebruik. Dit project loopt nog tot 2017.
- Het project "[SERENADE](#)" is opgestart vanuit de vzw Gouverneur Kinsbergen Centrum samen met het Centrum van Zorgtechnologie (UAntwerpen), het Zorgbedrijf Antwerpen en Jabbla. In de loop van het eerste werkingsjaar is het project overgenomen door de vzw Pegode.

Naast deze lopende projecten is het onderzoek "Strategieontwikkeling voor sociaal ondernemerschap voor hulpmiddelenverstrekking en resultaatgerichte financiering door de overheid" uitgevoerd door "Inclusief Consulting vof" beëindigd.

Een tweede lopende studie "Vergelijkende studie van bestaande inschalingen voor de zorg voor personen met een handicap en ouderen met het oog op de inschatting van de huidige hulpmiddelenbehoeften" wordt uitgewerkt door het HIVA-KULeuven in samenwerking met het Steunpunt WVG. Deze studie wordt in de loop van 2015 afgerond.

In de loop van 2014 heeft een "Reflectiegroep hulpmiddelen" een aantal elementen van het hulpmiddelenbeleid in kaart gebracht. Deze groep was divers samengesteld namelijk vertegenwoordigers van de gebruikers, adviseurs, leveranciers, voorzieningen en overheid.

2.4.4 Internationaal beleid

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) staat in voor de algemene coördinatie van internationale dossiers van het beleidsdomein WVG. Het gaat hier zowel om bilaterale, multilaterale als Europese dossiers. De coördinator is het centrale aanspreekpunt voor de collega-coördinatoren van andere beleidsdomeinen en voor de contactpersonen binnen de WVG-agentschappen. Deze coördinator is ook deeltijds gedetacheerd naar de Algemene Vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering binnen de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie, waar hij het luik Sociale Zaken en Volksgezondheid opvolgt (Raadsformatie EPSCO) en dit binnen de structuren van de Belgische institutionele context.

De centrale raads werkgroep waar hij in zetelt is de Social Questions Working Party (SQWP) van de Raad van de Europese Unie. Dit orgaan – bestaande uit vertegenwoordigers van de 28 lidstaten – voert de technische discussies en onderhandelingen rond allerlei dossiers die ressorteren onder haar bevoegdheid.

Roterend voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie

Om de zes maanden neemt een lidstaat het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (ook wel Raad van Ministers genoemd) waar. Het land dat voorzitter is leidt de vergaderingen, waarbij de ministers van alle lidstaten (EU28) samenkomen in functie van het te behandelen onderwerp (raadsformaties landbouw, transport, sociale zaken, etc.). De voorzitter stelt ook de agenda op en kan zo bepaalde thema's accentueren.

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (1 december 2009) worden voorzitterschappen voortaan in trioverband georganiseerd om op die manier de continuïteit gedurende 18 maanden te verzekeren. De drie lidstaten die het trio voorzitterschap 2014 – 2015 vormen zijn Italië, Litouwen en Luxemburg. Hun gezamenlijke prioriteiten waren en zijn (niet exhaustief):

- Financiële stabiliteit: aanpak van economische en financiële kwesties ten einde een gezonde macro-economische omgeving te creëren;
- Groei in de EU: bevorderen van de competitiviteit, versterking van het industrieel beleid, voltooiing van de interne markt en versterking van de industrie en buitenlandse handel;
- Werk: creatie van nieuwe jobs (in het bijzonder voor jongeren), strijd tegen armoede en sociale uitsluiting;
- Digitale agenda: verder werken aan de voltooiing van de Digital Single Market;
- Versterking van de globale rol van de EU: ondersteuning van economische, sociale en politieke hervormingen, in het bijzonder in de landen van Oost- en Zuid-Europa.

Consortium for Assistive Solutions Adoption (CASA)

Het Departement WVG is – in het kader van het Vlaanderen in Actie-programma Flanders' Care – sinds begin 2012 Lead Partner van het INTERREG IVC CASA-project dat handelt over de ontwikkeling van regionaal beleid en uitwisseling van kennis rond de uitrol van innovatieve ICT en diensten voor zelfstandig leven.

Het is in deze context dat de 14 CASA-partners (uit 13 Europese regio's) in hun eigen regio studiebezoeken organiseren voor het consortium teneinde goede praktijken uit te wisselen en samen te zoeken naar manieren voor de brede uitrol van Ambient Assistive Living (zelfstandig

wonen), kortweg AAL. Het CASA-project organiseerde samen met een ander INTERREG 4C-project INNOVAge een gezamenlijke eindconferentie. Ruim 200 participanten uit heel de EU namen deel aan dit evenement op 7 oktober 2014. Minister Jo Vandeuren voerde het openingswoord, gevolgd door verschillende experts uit de verschillende lidstaten en de Europese instellingen.

Lees ook meer over activiteiten binnen het CASA-project bij [Flanders' Care](#).

Strategisch Overlegorgaan Internationale Gelegenheden (SOIA)

SOIA fungeert als maandelijks interdepartementaal overlegplatform voor alle beleidsrelevante internationale dossiers waarbij meer dan twee beleidsdomeinen betrokken zijn. Inhoudelijk worden de dossiers zowel strategisch (pro-actieve standpuntbepaling), als meer tactisch-operationeel (informatie-uitwisseling, coherentie en monitoring) opgevolgd. De plenaire punten worden voorbereid in verschillende dossierteams. WVG-experten maken onder meer deel uit van de dossierteams rond Staatssteunregels/Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB), Strategie Multilateraal Beleid, OESO, Raad van Europa, Mensenrechten,

2.4.5 Organisatieontwikkeling

Procesmanagement

Het Departement WVG consolideerde haar dagelijks streven naar een performante en slagkrachtige overheidsorganisatie. In 2014 werd in dat kader de klemtoon gelegd op procesmanagement. Om een organisatie efficiënt en effectief te beheersen moet namelijk duidelijkheid bestaan over de manier waarop de overheid haar diensten en producten voor de verschillende doelgroepen levert. Daartoe werden de producten- en dienstencatalogi van de verschillende afdelingen geactualiseerd. En een procesmap die de producten en diensten clustert werd gevalideerd, dit om de essentie van een complexe organisatie op een eenvoudige manier zichtbaar te maken.

CAF-zelfevaluatie

In 2007 en 2010 voerde het departement een CAF-zelfevaluatie uit over de werking van de organisatie. Een tiental collega's gingen na of het departement met de juiste dingen op de juiste manier

bezig was. In 2014 werd een dergelijke zelfevaluatie hernomen. De resultaten worden verwacht in 2015.

2.4.6 Archief- en documentbeheer

Jaarlijks stelt de beleidsdomeinarchivaris een actieplan archief- en documentbeheer op dat de basis vormt van het archiefbeleid. Het actieplan wordt in praktijk gebracht met de hulp van een netwerk van archiefverantwoordelijken binnen de agentschappen van het beleidsdomein WVG en archiefaanspreekpunten binnen de afdelingen van het departement.

Aanschaf Records Management Tool

In 2014 kocht het Departement WVG samen met de agentschappen Jongerenwelzijn en Zorg en Gezondheid de Records Management Tool aan. De tool is al in gebruik bij verschillende overheidsorganisaties zoals de Stad Antwerpen en de Provincie Vlaams-Brabant en is een belangrijk hulpmiddel bij het beheren en op orde houden van de digitale mappenstructuren. Het instrument werd het voorbije jaar al gebruikt bij een aantal digitale opruimacties van het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid. In 2015 zal deze tool systematisch nog meer ingezet worden. Door de uitgebreide rapporteringsmogelijkheden kunnen de problemen met de mappenstructuren vlotter geïdentificeerd en aangepakt worden.

Dat zorgt voor een ordelijker digitaal klassement wat tijdswinst oplevert voor de medewerkers doordat zij vlotter hun documenten kunnen terugvinden. Het verminderen van het aantal dubbels en het beter opvolgen van de bewaartermijnen van de documenten brengt ook een besparing aan opslagkosten met zich mee.

Proefproject voor Digitaal Archief Vlaanderen

Het Departement WVG nam samen met het Vlaams Parlement en gemeente en OCMW Merelbeke deel aan het proefproject voor Digitaal Archief Vlaanderen. Digitaal Archief Vlaanderen wil een oplossing bieden voor duurzame digitale archivering van overheidsinformatie in Vlaanderen.

De focus van de testopzet bij het Departement WVG lag op digitale documenten bewaard in SharePoint. SharePoint is een instrument voor het samenwerken rond en het uitwisselen van documenten. Uit de bestaande SharePointsites van het departement werd een representatieve selectie gemaakt. Met ondersteuning van het Stadsarchief Antwerpen werden een aantal dossiers of documenten uit deze SharePointsites geëxporteerd en door de medewerkers van Lias in de testomgeving van Digitaal Archief Vlaanderen geplaatst.

Voor Digitaal Archief Vlaanderen leverden de testresultaten waardevolle feedback om hun dienstverlening verder op punt te zetten. Het departement kreeg dankzij het proefproject de kans om het overdragen van digitale documenten naar een digitale archiefruimte met behulp van de Records Management Tool uit te testen. Dit zal in 2015 resulteren in een procedure rond digitale archivering.

2.4.7 Communicatie

Campagnes

– 1712

De campagne van 1712 rond geweld en misbruik in het verleden liep van 17 november tot en met 30 november 2014. De ingezette communicatiekanalen waren tv-spots (uitgezonden op één en VTM), sociale media (Youtube en het aanbod van Mediaaan), visitekaartjes “Geef je pijn een plaats” die beschikbaar waren bij de tentoonstelling Pleisterplekken, en ten slotte de website 1712.be.

De doelstellingen van de campagne waren:

- informeren: 1712 bekend maken bij de burger;
- beïnvloeden van houding en/of gedrag: burgers die te maken hebben gehad met misbruik in het verleden aanzetten om te bellen naar 1712;
- bevorderen van erkenning, heling en herstel van het ervaren leed bij de slachtoffers;
- aanbieden van ondersteuning aan de slachtoffers;
- informeren van de slachtoffers over de mogelijkheden van de erkennings- en bemiddelingscommissie en het lotgenotencontact.

De kernboodschap van de campagne luidde: *“Lang geleden iets meegemaakt dat je niet loslaat? 1712 luistert en kan je verder begeleiden als jij dat wilt. Onze medewerkers zijn professionals, onafhankelijk en discreet. Bel of mail gerust. Het is gratis. Vanaf nu: lotgenotencontact in elke provincie; erkennings-en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik.”*

Lees meer over 1712 bij de [afdeling Beleidsontwikkeling](#).

– Ik ga ervoor

De campagne Een zorgjob: ik ga ervoor liep in 2014 verder, zoals gepland. Begin 2014 werd extra campagne gevoerd omdat schoolverlaters dan hun studiekeuze maken, onder andere ter gelegenheid van de SID-in beurzen die door de Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, worden georganiseerd in elke provincie. De campagne liep van 27 januari tot eind juni 2014, via tv-spots en Google zoekwoorden. Er werden eveneens affiches en flyers verspreid. Ook na de campagne blijft de website www.ikgaervoor.be actief. De campagne verliep in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Interne communicatie

– Provinciale infosessies over beleid, organisatie en personeel

Voor de federale collega's, die in het kader van de zesde staatshervorming overgeheveld worden per 1 januari 2015, werden een aantal informatiesessies georganiseerd. Een eerste ronde werd georganiseerd in september en oktober 2014 en vormde voor hen een eerste kennismaking met de Vlaamse overheid en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Elke infosessie bestond uit twee grote delen waarbij eerst een toelichting gegeven werd over het nieuwe departement en het reilen en zeilen van alle afdelingen. Uitgebreide aandacht ging ook naar verschillende elementen van het Vlaams Personeelsstatuut, zoals verlopen, ziekte, rekrutering en loopbaanperspectief.

Tijdens het tweede deel van de infosessie was er ruimte om vragen te stellen. De toekomstige personeelsleden gingen in op praktische problemen, inhoudelijke vragen en persoonlijke bekommernissen. Deze eerste netwerkmomenten na de infosessies bleken waardevolle momenten waarop de toekomstige collega's persoonlijke vragen konden stellen en hun bezorgdheden konden delen. Voor de meeste toehoorders waren deze infosessies tegelijkertijd een eerste kennismaking met de gebouwen van de Vlaamse overheid, zoals de Vlaams Administratieve Centra in Gent en Hasselt en het Ellipsgebouw in Brussel.

In november en december 2014 vond in de aanloop naar de overheveling een tweede reeks infosessies plaats in elk justitiehuis. Er vond een collectieve intake plaats waarbij allerlei praktische modaliteiten (bv. abonnementsaanvraag woon-werkverkeer, raadplegen eigen dossier in Vlimpers...) werden overlopen. Elk personeelslid kreeg ook de kans om persoonlijke vragen te stellen aan een dossierbehandelaar van de [MOD WVG - afdeling Personeel](#).

– Op weg naar een nieuw intranet voor het departement
Voor de ontwikkeling van nieuwe websites en de migratie van oudere websites (in FrontPage of iPublish) wordt geopteerd om in de toekomst Drupal als software te gebruiken. Aangezien binnen de Vlaamse overheid een raamcontract bestaat voor de ontwikkeling van websites, werd onderzocht of deze ontwikkelaars aan de verwachtingen van het departement kunnen tegemoetkomen. Op basis van de verzamelde informatie blijken er nog meerdere onbeantwoorde vragen te zijn qua kosten en timing voor de uitvoering van de opdracht. Er werd daarom geopteerd om een pre-analyse te laten uitvoeren voor een eigen Drupal-project. Een externe consultant, DropSolid, ging na wat de mogelijkheden en uitdagingen zijn voor de departementale sites.

Overstappen naar nieuwe software zal ook een belangrijke impact hebben op de structuur en de 'look and feel' van websites. Het is een kans om een nieuw en toegankelijk intranet op te zetten dat meer afgestemd is op de gebruikers zodat zij nuttige informatie sneller en gemakkelijker terugvinden. Om die reden werden alle personeelsleden uitgenodigd om een online enquête in te vullen.

Uit het onderzoek blijkt dat het intranet frequent, maar kortstondig gebruikt wordt. Doordat de informatie via verschillende wegen bereikbaar is, gebruikt iedereen zijn eigen manier van navigeren (geen meest gebruikte weg die er uit schiet). De belangrijkste types van informatie zijn de nieuwsberichten en personeelsinformatie. Het intranet vormt een goede informatiebron maar door een gebrek aan structuur, gebruiksvriendelijkheid en een niet optimaal werkende zoekfunctie, komen veel personeelsleden niet terecht bij de informatie die ze zoeken. Ook de vormgeving is aan opfrissing toe. De personeelsleden willen graag een nieuw intranet in een zakelijke stijl, strak en sober waarbij de informatie in tekstvorm, bondig mag zijn en bovendien snel geactualiseerd wordt.

In 2015 zal er met dit gebruikersonderzoek en het rapport van de externe consultant aan de slag gegaan worden om een nieuw intranet uit te bouwen.

Weliswaar

[Weliswaar](#), het vakmagazine van de Vlaamse overheid voor de welzijns- en gezondheidssector, liet in maart en april 2014 een onafhankelijk tevredenheidsonderzoek uitvoeren bij zijn lezers door TNS Dimarso. 750 abonnees werden telefonisch bevestigd voor het kwantitatieve luik van het onderzoek. Voor het kwalitatieve deel werden 12 lezers in een focusgroep bevestigd.

Uit het onderzoek blijkt dat de lezers tevreden zijn over Weliswaar. Ten opzichte van het vorige lezersonderzoek in 2009 behoudt Weliswaar zijn status van ‘Sterk Merk’ (GfK Significant). 94% is tevreden tot uiterst tevreden.

Uit de vraag naar de bekendheid van de website, blijkt echter dat slechts een minderheid van de abonnees de website kent, ondanks jarenlang herhaalde verwijzingen naar de website in het magazine. Van diegenen die de website kennen, bezoekt één derde de website nooit.

De overgang van een papieren uitgave naar een digitaal informatieplatform werd onderzocht als mogelijke piste. Wat de voorkeur voor papier of online betreft, wint de papieren versie het nog ruimschoots van een digitale variant van het magazine. Eén op drie verkiest een combinatie van een papieren magazine, aangevuld door een website.

Algemene conclusie van het tevredenheidsonderzoek is dat ‘drastisch digitaal’ de veeleer conservatief ingestelde gebruiker van Weliswaar afschrikt. Wel is Weliswaar in 2014 de weg al verder ingeslagen die uit het devies van het onderzoek naar voren kwam om gefaseerd te digitaliseren en de (passieve) abonnee zoveel mogelijk te stimuleren de content (actief) online te raadplegen.

In 2015 wordt een nieuw webplatform ontwikkeld dat uitzicht biedt op een meer performante en digitale toekomst van Weliswaar. De (tweemaandelijke) papieren editie blijft behouden gezien de behoefte van de doelgroep. Het team Communicatie van de MOD WVG – afdeling Ondersteuning Werking begeleidde de opstelling van het bestek en maakte deel uit van de jury voor de toewijzing van de opdracht.

3 Afdeling Beheersmonitoring

3.1 Monitoring

Begin 2014 werd binnen de Vlaamse overheid gestart met een organisatiebreed project om het doelstellingenmanagement op alle niveaus te optimaliseren.

Het project omvat onder andere de ontwikkeling en implementatie van één geïntegreerd monitoringssysteem voor de entiteiten van de Vlaamse overheid. Dat biedt de flexibiliteit en de mogelijkheden om op een efficiënte manier de gehele set van beleids- en beheersdoelstellingen (van Regeerakkoord tot individueel prestatie management) en bijhorende indicatoren op te volgen en tegemoet te komen aan de rapporteringsvragen van elk beleids- en organisatieniveau.

Op 5 december 2014 besliste de Vlaamse Regering om deze monitoringstool te gebruiken voor de opvolging van het Vlaams Regeerakkoord, de beleidsnota's, de regelgevingsagenda en een aantal transversale plannen.

Begin 2015 zal deze tool 'Traject' VO-breed worden uitgerold.

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is samen met het Departement Bestuurszaken, het Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid en het Agentschap Onroerend Erfgoed trekker van dit project.

3.2 Begroting

De afdeling Beheersmonitoring ziet erop toe dat het proces van de begrotingsopstelling conform de plannings- en beheerscyclus verloopt en gaat na of de voorstellen van de entiteiten van het beleidsdomein in overeenstemming zijn met de beheersovereenkomsten. De afdeling zorgt voor de consolidatie van voorstellen en voor duiding binnen een langetermijnperspectief. Ze verzorgt de externe coördinatie van de begrotingsopmaak met de beleidsverantwoordelijken en de controle instanties.

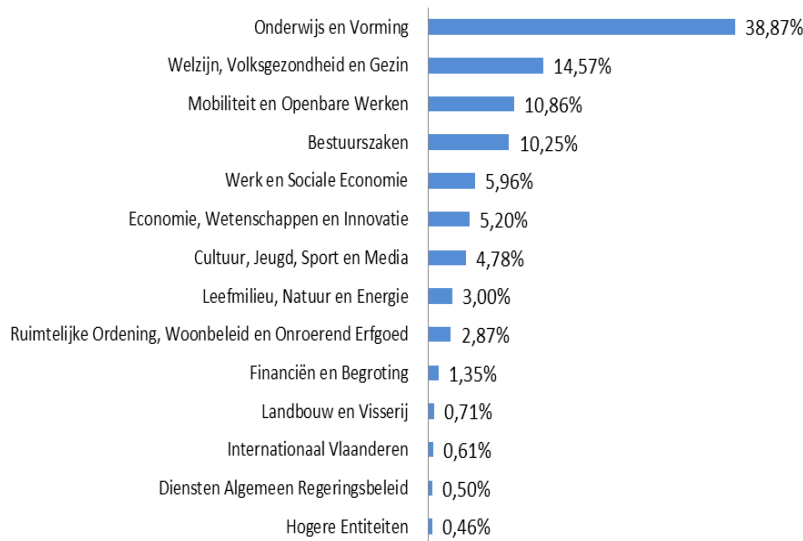
De afdeling verzorgde de coördinatie van de opmaak van de begroting 2015 en van de aanpassingen aan de begroting 2014. In dit verband zorgde de afdeling eveneens voor het herverdelen van diverse kredieten binnen de begroting van het beleidsdomein.

De afdeling stelde ook de nodige werkingsmiddelen (toelagen) ter beschikking van de verschillende rechtspersonen van het beleidsdomein. Waar nodig werden ook specifieke financiële dossiers gecoördineerd of geadviseerd. De afdeling ondersteunde verder de implementatie van de zesde staatshervorming binnen het beleidsdomein.

Verhouding middelen Vlaamse overheid

Het totale budget van de Vlaamse overheid bedroeg in 2014 bijna 28 miljard euro. Het beleidsdomein WVG beschikte over een budget van iets meer dan 4 miljard euro. Met 14,57% van de totale uitgavenkredieten is het beleidsdomein WVG hiermee het tweede grootste beleidsdomein.

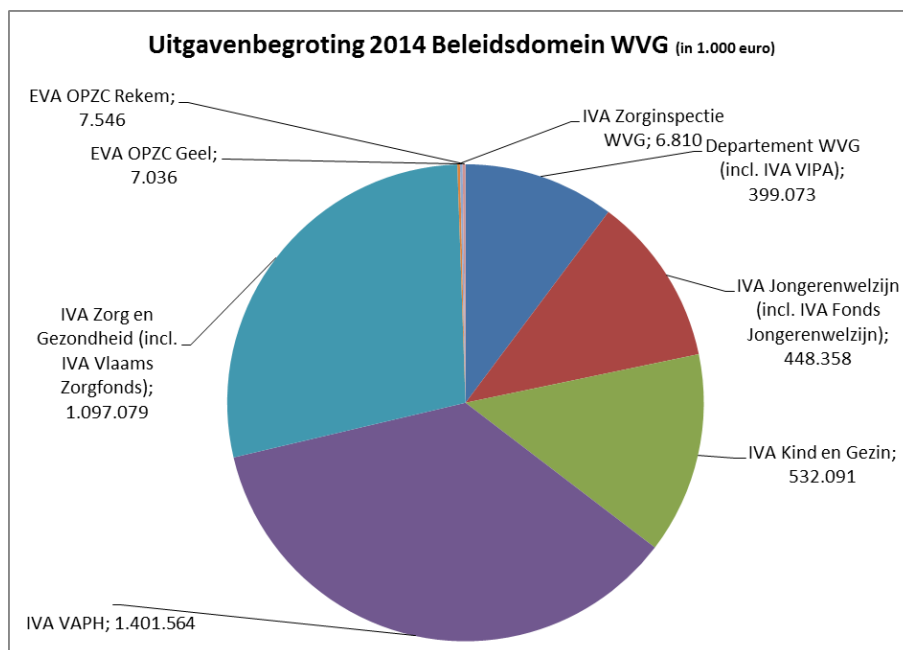
Uitgabenbegroting 2014 (in %)

Van het totale budget van het beleidsdomein WVG wordt ruim 399 miljoen euro beheerd door het departement. Hiervan werd zo'n 14,7 miljoen euro aangewend voor de werking van het departement en zo'n 384,3 miljoen voor de uitvoering van het beleid.

Verhouding middelen beleidsdomein WVG (in 1.000 euro)	
Departement WVG (incl. IVA VIPA)	399.073
IVA Jongerenwelzijn (incl. IVA Fonds Jongerenwelzijn)	448.358
IVA Kind en Gezin	532.091
IVA VAPH	1.401.564
IVA Zorg en Gezondheid (incl. IVA Vlaams Zorgfonds)	1.097.079
IVA Zorginspectie WVG	6.810
EVA OPZ Geel	7.036
EVA OPZC Rekem	7.546
Totaal beleidsdomein WVG	3.899.557

*De OPZ's Geel en Rekem worden als ziekenhuis vooral vanuit de federale begroting gefinancierd. Deze bedragen betreffen enkel de dotaties vanuit de Vlaamse begroting.

De financiële cijfers over het departement kan u [hier](#) terugvinden.

3.3 Informatieregie

De creatie van een thesaurus voor het beleidsdomein WVG

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) is in 2014 blijven inzetten op de creatie van een thesaurus voor het beleidsdomein WVG. Een thesaurus is een instrument om op een gestructureerde manier het begrippenkader van een organisatie in kaart te brengen en weer te geven. De focus op intersectoraal werken van de laatste jaren heeft blootgelegd dat er vaak nog een semantische kloof bestaat tussen de verschillende sectoren van WVG. Elke sector heeft doorgaans een organisch gegroeid begrippenkader dat verankerd is in de eigen regelgeving. Wanneer men moet samenwerken met verschillende sectoren botst men dan ook vaak op verschillen in het gebruikte begrippenkader.

Die semantische onduidelijkheid zorgt in het bijzonder voor verwarring in de ICT, waar we de laatste jaren steeds meer gegevens moeten uitwisselen tussen verschillende systemen of gegevens moeten groeperen in intersectorale databanken, niet alleen binnen het beleidsdomein WVG maar vaak ook over de verschillende overheidsniveaus heen. Een duidelijke semantiek is dan ook een bijzondere randvoorwaarde om gegevensdeling binnen de zorgsector tot een succes te maken.

In 2014 is verder gewerkt aan de inzichten en de besluitvorming van het voorgaande jaar, met name het voornemen om stapsgewijs een thesaurus voor het volledige beleidsdomein uit te bouwen. Er werd een methodologie uitgewerkt om de thesaurus stapsgewijs en bottom-up, met maximale betrokkenheid van de inhoudelijke experts van de betrokken entiteiten (= de eigenaars van de begrippen), te ontwikkelen. De procedure, van voorbereidende werkgroep tot validatie, werd een eerste keer volledig doorlopen voor het begrippenkader m.b.t. een nieuw Gemeenschappelijk Klantenbestand ("GKB2.0"), als eerste in steek voor de analyse van dit nieuwe ICT-systeem.

De andere inhoudelijke trajecten om de thesaurus te vullen zijn zeer moeizaam geweest en hebben beperkte resultaten opgeleverd. De redenen hiervoor zijn enerzijds de ruime tijdsinvestering die nodig is van de betrokken inhoudelijke experts en anderzijds het gegeven dat de gekozen inhoudelijke trajecten geen onmiddellijke implementatie hadden (een specifieke functionaliteit, een specifiek gebruik, b.v. binnen een bestaand ICT-systeem). Ten gevolge van het beperkte succes van deze inhoudelijke trajecten is dan ook geen publicatie gebeurd van het thesaurusmateriaal zoals origineel vooropgesteld.

Het departement zal in 2015 blijven inzetten op de creatie van een WVG-brede thesaurus, maar ditmaal met de focus op inhoudelijke trajecten met een onmiddellijke implementatie en meerwaarde. De doelstelling blijft om de resultaten van de thesaurusoefeningen te publiceren in de vorm van een thesauruswebsite en gestructureerde open data-formaten. Het in kaart brengen en, indien mogelijk, overbruggen van de semantische kloof binnen en tussen de sectoren van het beleidsdomein WVG blijft een van de belangrijkste uitdagingen van de komende jaren.

Decreet gegevensdeling in de zorg als instrument voor eZorgzaam Vlaanderen

Op 25 april 2014 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in de informatisering van de Vlaamse zorg- en welzijnssector.

Het [decreet](#) laat toe dat zorg- en hulpverleners (persoons)gegevens van een zorggebruiker met wie ze een therapeutische relatie of een zorgrelatie hebben, elektronisch kunnen delen met andere zorg- en hulpverleners. Hierbij gaat het natuurlijk enkel over gegevens uit het elektronisch medisch of zorgdossier die relevant zijn voor de zorg van hun zorggebruiker.

Bij de uitvoering van dit decreet zullen de voorzieningen, de zorg- en hulpverleners, de ziekenfondsen en andere actoren een belangrijke rol hebben via het "Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg" (VASGAZ).

Meer informatie over dit agentschap kan u terugvinden op de [website van Flanders' Care](#).

Verdere afstemming IT-organisatie in het beleidsdomein en Vlaamse overheid via eBeleid en Coördinatiecomité Vlaamse Dienstenintegrator

Ook in 2014 nam het Departement WVG het voortouw om de IT-strategie en de informatie-strategie verder af te stemmen in het beleidsdomein (via de stuurgroep eBeleid) en in de Vlaamse overheid (via het coördinatiecomité van de Vlaamse Dienstenintegrator). Zeker binnen het beleidsdomein zelf werd er al heel wat synergie gecreëerd. Bovendien staan de neuzen daar nu ook in dezelfde richting, zoals onder meer blijkt uit het [actieplan eZorgzaam Vlaanderen](#).

In 2014 werd er vooral ingezet op de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg. Verwacht mag worden dat dat thema ook in 2015 met de meeste aandacht zal gaan lopen (cf. oprichting Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg" (VASGAZ)).

CoBRHA en de voorbereiding van een nieuw Gemeenschappelijk Klantenbestand

Binnen het beleidsdomein WVG wordt, onder coördinatie van het departement, al een aantal jaren ingezet op de structurele voeding en gebruik van CoBRHA.

CoBRHA (Common Base Registry for Health Care Actors) is een databank, ingericht door de federale dienstenintegrator eHealth, met de basisidentificatiegegevens van alle erkende zorgverleners en zorgvoorzieningen in België. Deze databank wordt gevoed door de gemeenschappen, verschillende federale overheidsinstanties, enz. De entiteiten van het beleidsdomein WVG voeden CoBRHA met de identificatiegegevens van de door hen erkende zorgvoorzieningen.

CoBRHA is een onmisbaar instrument in functie van de informatisering van de zorg. Om gegevensdeling binnen de zorgsector mogelijk te maken is er namelijk nood aan unieke en stabiele identificatoren van zorgverleners en zorgvoorzieningen, vergelijkbaar met hoe burgers uniek en stabiel geïdentificeerd worden met behulp van hun rijksregisternummer. CoBRHA wordt dan ook vaak gebruikt als authentieke bron voor deze erkende zorgverleners en zorgvoorzieningen, zowel binnen als buiten WVG.

Zo wordt CoBRHA gebruikt als bronbestand voor het gebruikers- en toegangsrechtenbeheer voor een aantal (soms privacygevoelige) WVG-applicaties, zoals bv. INSISTO en de Moduledatabank (ICT-toepassingen in het kader van de integrale jeugdhulp) en het eLoket van het agentschap Zorg en Gezondheid. Daarnaast laden de WVG-applicaties zelf ook de identificatiegegevens uit CoBRHA op in hun systemen, zoals b.v. bovenstaande applicaties en Modular (het dossieropvolgingssysteem voor de inspecteurs van het beleidsdomein WVG). Buiten WVG worden de CoBRHA-data o.m. gebruikt door Geopunt (het geoportaal van AGIV) en door het Platform Welzijn en Gezondheid (de brondatabank voor de sociale kaart). De CoBRHA-data van WVG worden ook als open data aangeboden aan alle geïnteresseerde gebruikers.

In 2014 werd voornamelijk gewerkt aan het verbeteren van het gebruikers- en toegangsrechtenbeheer op basis van CoBRHA. In samenwerking met eHealth werden de synchronisaties tussen de verschillende databanken verbeterd en werden concrete afspraken gemaakt m.b.t. de helpdeskfunctie ten aanzien van de zorgvoorzieningen. In het verlengde hiervan werden ook acties ondernomen om de datakwaliteit van CoBRHA te verhogen.

Tegelijk zijn we tot de vaststelling gekomen dat we er zelf binnen het beleidsdomein WVG niet altijd goed in slagen om zorgvoorzieningen uniek en stabiel te identificeren, deels ten gevolge van het gegeven dat we CoBRHA voeden vanuit 3 afzonderlijke brondatabanken. Om die reden is in 2014, onder toezicht van de stuurgroep E-Beleid, een project opgestart om een nieuw gemeenschappelijk klantenbestand ("GKB 2.0") te bouwen waarin op termijn alle identificatiedata van erkende WVG-zorgvoorzieningen zullen in terecht komen. Het project zal verder uitgewerkt worden in 2015.

Het is ook de bedoeling om CoBRHA zelf in 2015 en in de daaropvolgende jaren uit te bouwen tot een volwaardige kruispuntbank voor de gezondheid ("CoBRHA+"), samen met de andere eHealth Authentic Source Partners. CoBRHA+ wordt het kanaal waarlangs de

zorgoverheden interbestuurlijk gegevens delen over de zorgactoren. Het departement zal hierin de vertegenwoordiging en actiepunten vanuit WVG coördineren.

ICT-governance

In 2013 ontwikkelde het Departement WVG een informatiestuurplan. Dat is een kader om de directieraad toe te laten om goed te beslissen welke ICT-investeringen wel en niet dienen te gebeuren. Het informatiestuurplan bevat gewogen criteria en principes om mogelijke ICT-investeringen te rangschikken en te prioriteren. Zo wordt het ICT-budget gebruikt om die projecten te realiseren die het meeste opbrengen voor de organisatie.

In 2014 ontwikkelde het Departement WVG het daarbij horende ICT Governance Charter, waarin rollen, verantwoordelijkheden en procedures uitgetekend werden om de afspraken uit het informatiestuurplan optimaal te kunnen naleven. Zo werd er een ICT-Raad opgericht, die op basis van de ingediende projectvoorstellen en aan de hand van de goedgekeurde criteria een rangschikking maakt op basis waarvan de directieraad kan beslissen welke ICT-projecten wel en niet uitgevoerd zullen worden. Het ICT Governance Charter zorgt er ook voor dat er geen uitgaven gebeuren voor niet-prioritaire projecten. Bovendien zorgt het ervoor dat de ICT-medewerkers van het departement ingezet worden op de projecten die er toe doen.

3.4 Inkanteling justitiehuisen

Op 1 januari 2015 werden de justitiehuisen en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht effectief ingekanteld in het Departement WVG. Deze inkanteling vroeg veel voorbereidend werk op het ICT-vlak.

De bestaande kerntoepassingen waren in sommige gevallen heel erg verouderd en waren onbereikbaar voor de medewerkers vanuit de Gemeenschappen. Bestaande federale databanken / toepassingen moeten verder gebruikt worden, maar zijn onbereikbaar tot zolang ze niet vernieuwd zijn. Security-issues compliceerden de hele operatie.

Bovendien dienden alle personeelsleden de nodige accounts, mailboxen, opleidingen, ... te krijgen. Verder dienden de nodige machtigingen aangevraagd te worden (consultatie rijksregister, ...). Eén en ander diende zorgvuldig te gebeuren, zonder down-time. Met name in het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht is het werk immers in zeer grote mate geautomatiseerd.

3.5 Beleidsraad WVG

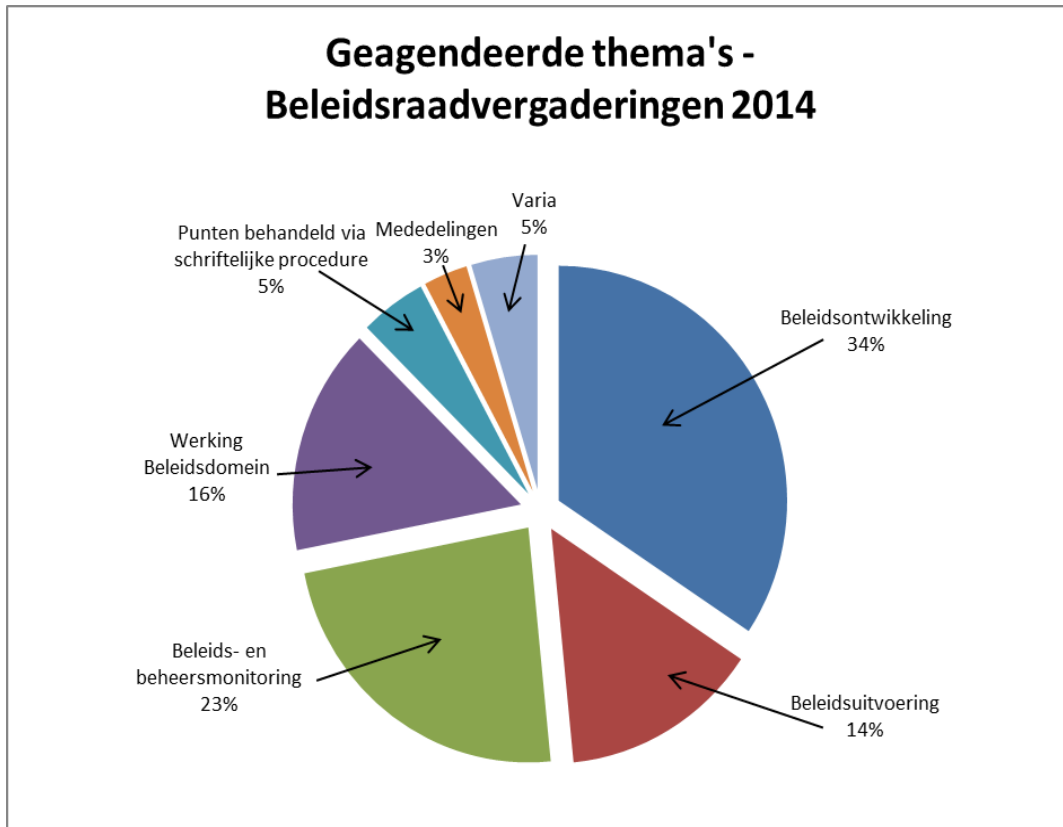
Beleidsraad WVG in cijfers

In het regeerakkoord sprak de nieuwe regering af dat ze het Beter Bestuurlijk Beleid gingen aanpassen aan de realiteit. Zo kon de minister beslissen om een afgevaardigde te sturen naar het Managementcomité en geen beleidsraad samen te roepen. Minister Jo Vandeurzen koos er voor om verder met een beleidsraad te werken.

In het eerste jaar van de nieuwe legislatuur vergaderde de beleidsraad WVG 8 keer. 1 vergadering werd afgelast. Van de 64 agendapunten werden er 40 (67%) door het departement ingediend. Alle vergaderingen werden bijgewoond door de minister.

Dit getuigt van het belang dat binnen het beleidsdomein gehecht wordt aan de goede afstemming van beleid en uitvoering via de organen die daarvoor opgericht werden in het decreet Beter Bestuurlijk Beleid.

De inhoudelijke indeling trachten we aan de hand van bijgaand beeld mee te geven. De beleidsontwikkeling, de monitoring als de afstemming van het beleid en de werking binnen het beleidsdomein kregen ongeveer evenveel aandacht.

3.6 Klachten

Klachtenrapportage per beleidsdomein van de Vlaamse overheid

Sinds medio 2011 voorziet artikel 12 van het Vlaams klachtendecreet van 1 juni 2001 dat de rapportage over de klachtenbehandeling aan de Vlaamse ombudsdienst uitgebracht wordt door het centraal punt van elk beleidsdomein. Ook in 2014 coördineerde het departement voor het beleidsdomein WVG het klachtenrapport aan de Vlaamse ombudsdienst.

Klachtenbeeld 2014

Het Departement WVG en het VIPA hebben naar gewoonte weinig klachten over de eigen dienstverlening. Sinds 2010 varieert dit van 2 tot 5 eerstelijnsklachten per jaar.

Voor VIPA waren er in 2014 geen klachten. Het Departement WVG ontving twee eerstelijnsklachten in 2014.

In het klachtenbeeld over de eerstelijnsdienstverlening zijn er dus geen trends waar te nemen door het gering aantal klachten. De klachten hebben eerder te maken met wat men 'ad hoc' situaties kan noemen.

Het grootst aantal klachten ressorteert naar gewoonte onder de noemer van doorverwijzing van klachten waarbij het Departement WVG niet bevoegd is voor de aangeklaagde dienstverlening. Sinds 2010 varieert hier het aantal interne/externe doorverwijzingen van 4 tot 11 doorverwijzingen per jaar. Voor 2014 waren er tien doorverwijzingen.

De enige ontvankelijke eerstelijnsklacht in 2014 over de dienstverlening van het Departement WVG is een klacht over het 'Meldpunt 1712 voor 'Geweld, Misbruik, en Kindermishandeling'. Dit is bij wijze van spreken een verlate reactie op de campagne-affiches die in 2012 gepubliceerd werden. Niettemin zijn die affiches nog steeds aanwezig en toegankelijk en kunnen ze nog steeds gebruikt worden.

Daarnaast was er een niet-ontvankelijke, gemengde beleidsklacht waarop de verzoeker wel een antwoord ontving.

Over personeelsklachten wordt apart gerapporteerd in het klachtenjaarrapport omdat ze uitgaan van een specifieke klantengroep, nl. de eigen personeelsleden van het ministerie WVG. Sinds april 2014 valt de behandeling van personeelsklachten onder de toepassing van het Vlaams klachtendecreet.

Sinds 2010 variëren het aantal personeelsklachten m.b.t. de dienstverlening van de MOD WVG - afdeling Personeel van het departement van 2 tot 7 klachten op jaarbasis. In het werkjaar 2014 waren er vier klachten. Ook hier zijn er dus weinig klachten tegenover de ca. 2.000 personeelsdossiers die de MOD WVG - afdeling Personeel beheert.

4 Afdeling Beleidsontwikkeling

4.1 Juridisch

Decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg

Het kader omtrent de gegevensdeling in de zorg werd met het decreet van 25 april 2014 betreffende de organisatie van het netwerk voor de gegevensdeling tussen de actoren in de zorg op 25 april 2014 geregeld. Dit decreet beoogt het delen van zorggegevens tussen zorg- en hulpverleners en voorzieningen, wanneer de zorggebruiker hiervoor zijn toestemming heeft gegeven. Dit moet leiden tot een betere en efficiëntere zorg voor de gebruiker, die bovendien privacy-conform is.

Samen met de [afdeling Beheersmonitoring](#) werkte het juridisch team intensief aan de totstandkoming van dit decreet en aan de voorbereiding van de uitvoering ervan door met name de inleidende stappen te zetten voor de operationalisering van het "Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg" (VASGAZ).

Decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten

Het juridisch team werkte mee aan de opmaak van het voorontwerp van decreet houdende de werk- en zorgtrajecten dat de juridische voorwaarden creëert voor het realiseren van een structureel aanbod op maat voor personen die vanwege medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale problemen niet of moeilijk kunnen participeren op de gewone

arbeidsmarkt. Dat aanbod moet op maat van de cliënt worden vormgegeven door partners binnen de beleidsdomeinen WVG en Werk en Sociale Economie (WSE). Het juridisch team verleende, samen met juristen van het beleidsdomein WSE, legistiek en inhoudelijk juridisch advies.

Op 31 januari 2014 werd er een voorstel van decreet houdende de werk- en zorgtrajecten ingediend in het Vlaams Parlement, dat op 23 april werd aangenomen in de plenaire vergadering.

Decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap

Het juridisch team maakt sinds begin 2013 deel uit van een 'task force' om tot een ontwerp van decreet te komen. Het vele voorbereidende werk (opstellen en nakijken van teksten, deelname aan vergaderingen, ...) resulteerde in een ontwerp van decreet dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 januari 2014. De bedoeling van het decreet is om de basis te leggen voor een grondige hertekening van het zorg- en ondersteuningslandschap voor personen met een handicap.

Voorontwerp van decreet houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid + voorontwerp van uitvoeringsbesluit

Dit voorontwerp van decreet moet een homogeen wettelijk kader creëren waarbinnen de inspectiediensten in het beleidsdomein WVG hun activiteiten kunnen ontwikkelen. Het moet hun bevoegdheden, hun mogelijkheden en beperkingen, ondubbelzinnig vastleggen opdat deze diensten hun rol als toezichhoudende maar ook als kwaliteit bevorderende actor in het welzijns- en gezondheidslandschap optimaal kunnen vervullen.

In 2014 stelden we de tekst van het voorontwerp van decreet en die van de twee daarmee samenhangende uitvoeringsbesluiten verder op punt in overleg met de betrokken agentschappen: het toenmalige agentschap Zorginspectie en het agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Preventie.

Legistieke operationalisering van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek

Het decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein WVG legde de grondslag voor de oprichting van een Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek. Dit centrum moet in Vlaanderen de autoriteit worden op het vlak van diagnostiek, indicatiestelling en zorginschaling, in eerste instantie met betrekking tot de integrale jeugdhulp, later ook gericht op alle andere vormen van hulpverlening. Het juridisch team stelde een besluit van de Vlaamse Regering op, waarin uitvoering wordt gegeven aan de toepasselijke decreetsbepalingen opdat het centrum operationeel zou kunnen worden. Daarnaast heeft het team input geleverd bij het opstellen van de statuten aangezien het centrum in vzw-vorm moet opereren. De inhoudelijke opdrachten van dit centrum worden toegelicht in het onderdeel [coördinatie en afstemming](#)

Diverse uitvoeringsbesluiten van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009

De afdeling adviseert het agentschap Zorg en Gezondheid geregeld bij het implementeren van nieuwe ontwikkelingen in het aanbod van zorg aan huis en residentiële ouderenzorg.

Het gaat dan om het aanreiken van tekstvoorstellen en ontwerpen van antwoord op opmerkingen van de Raad van State of de Inspectie van Financiën. In 2014 passeerden 4 besluiten de revue, die betrekking hadden op:

- proefprojecten over flexibel kortverblijf in groepen van assistentiewoningen;
- de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor de regionale diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, de overdracht van erkenning van diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg en de vrijwillige stopzetting van de uitbating van thuiszorgvoorzieningen;
- de regels voor de erkenning van meerdere vestigingen van een woonzorgcentrum, een centrum voor kortverblijf of een rust- en verzorgingstehuis als één woonzorgcentrum, één centrum voor kortverblijf of één rust- en verzorgingstehuis;
- het invoeren van de mogelijkheid om dagverzorgingscentra te erkennen voor het verstrekken van zorg- en dienstverlening aan gebruikers met een specifieke chronische aandoening.

De voorbereiding van de fusie tussen Zorginspectie en het Departement WVG

In het Regeerakkoord 2014-2019 van de Vlaamse Regering is een fusie tussen het agentschap Zorginspectie met het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voorzien. Om dit juridisch in goede banen te leiden, heeft het juridisch team een ontwerp van decreet tot wijziging van sectorale decreten opgemaakt en een ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering “tot wijziging van de sectorale regelgeving naar aanleiding van de overdracht van taken van het intern verzelfstandigd agentschap Zorginspectie aan het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin”.

Uitvoeringsbesluiten decreten integrale jeugdhulp

Naar analogie met het woonzorgdecreet levert het juridisch team telkens ook haar bijdrage aan de verdere implementatie van de integrale jeugdhulp. In 2014 meer bepaald inzake:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp;
- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp;
- het ontwerp van ministerieel besluit van 1 december 2014 betreffende de vaststelling van het model van attest van aanstelling als vertrouwenspersoon voor de minderjarige bij de uitoefening van zijn rechten in de integrale jeugdhulp.

Bovenstaande opsomming geeft al een idee van de diverse beleidsaspecten zoals die in het brede beleidsdomein stilaan vorm krijgen, bij aanvang misschien nog sectoraal maar stilaan ook meer en meer sectoroverschrijdend en horizontaal afgestemd met het oog op het aanbieden van (betere) zorg op maat door een netwerk van samenwerkende hulpverleners die onderling gegevens uitwisselen.

Het DAEB-dossier (EU-staatssteunregels)

In 2014 coördineerde het juridisch team het DAEB-dossier. Dit dossier betreft een rapportage aan de Europese Commissie over de tenuitvoerlegging van het besluit van de Europese Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2 VWEU op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst verleend aan bepaalde met het beheer van DAEB's belaste ondernemingen. Indien de lidstaten voldoen

aan de verenigbaarheidsvoorwaarden van dit besluit, zijn ze vrijgesteld van de verplichting om de compensaties voor de openbare dienst aan te melden.

Een werkgroep heeft de verschillende diensten waaraan het beleidsdomein staatssteun verleent, gescreend om te weten voor welke diensten een rapportering noodzakelijk was. De rapporteringsfiches worden bezorgd aan Bestuurszaken dat de verschillende bijdragen verwerkte in een Vlaams rapport. Dat rapport werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 4 juli en bezorgd aan de FOD Economie (IEC) voor opname in het DAEB-rapport van de Belgische Overheden.

De zesde staatshervorming

Het juridisch team was ook in 2014 nauw betrokken bij de uitwerking van de zesde staatshervorming, vooral wat justitie betreft. Zo zetelden twee juristen samen met vertegenwoordigers van de verschillende gemeenschappen in de door de FOD Justitie aangestuurde werkgroep NCET (Nationaal Centrum voor Elektronisch Toezicht) om te komen tot een samenwerkingsakkoord over het gezamenlijk beheer van het NCET. Een andere collega werkte intensief mee aan de opmaak van een nieuwe overheidsopdracht inzake elektronisch toezicht en aan een contract inzake de ICT. Verder behandelde het team allerhande adviesvragen met betrekking tot de staatshervorming, zoals over de problematiek van legalisatie van documenten van de Justitiehuisen, over het Gesloten Federaal Centrum Tongeren, over de assessoren in de strafuitvoeringsrechtbanken, over het taalgebruik in de Justitiehuisen, over de wetten die de autonome probatiestraf invoeren, over de ziekenhuisinfrastructuur, over de problematiek van de 'lasten uit het verleden' m.b.t. gezondheidszorg, enz ... Bij [coördinatie en afstemming](#) gaan we in op de overige beleidsmatige en organisatorische aspecten hiervan.

De stuurgroep harmonisering

De stuurgroep harmonisering heeft tot doel de instrumenten en procedures van het beleidsdomein WVG geleidelijk aan te harmoniseren. Daartoe wordt een leidraad opgesteld die elke entiteit ter hand kan nemen wanneer zij haar sectorale regelgeving aanpast. De werkzaamheden van de stuurgroep spitsen zich in de eerste plaats toe op de harmonisering van begrippen en pas later op die van procedures waar het kan en nuttig is. De stuurgroep kwam in 2014 vijf keer samen om het instrument 'erkenning/vergunning' te bespreken. Deze bespreking is nu afgerond. Op basis van de input van de betrokken entiteiten zal het departement hieromtrent een ontwerp van leidraad opstellen.

De output in cijfers

De onderstaande tabel betreft enkel het aantal nieuw geopende dossiers bij het juridisch team in 2014. De gegevens zijn ontleend aan het elektronisch dossieropvolgingsysteem JUDO.

Juridisch team - nieuwe dossiers 2014					
	IA	RA	SV	AB	TOTAAL
DEP	70	12	2		84
INSP	2	1			3
JWZ	10	3	2		15

KAB	5	5			10
KG	1	3			4
VAPH	1			1	2
VIPA	28	8			36
WS	12	1			13
ZG	17	7	25	7	56
TOT	146	40	29	8	223

Legende:

In de eerste kolom wordt de adviesvragende of opdrachtgevende instantie vermeld:

- DEP = Departement WVG
- INSP = Zorginspectie
- JWZ = Agentschap Jongerenwelzijn of Fonds Jongerenwelzijn
- KAB = Kabinet WVG
- KG = Kind en Gezin
- VAPH = Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
- VIPA = Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
- WS = afdeling Welzijn en Samenleving
- ZG = Agentschap Zorg en Gezondheid of Vlaams Zorgfonds

De eerste rij bevat het soort dossiers:

- IA = advies over de interpretatie en de toepassing van de regelgeving bij concrete juridische problemen die zich stellen bij de beleidsuitvoering
- RA = juridische ondersteuning bij het opstellen van regelgeving
- SV = de opvolging van geschillen voor de gewone rechtbanken
- AB = de opvolging van geschillen voor de Raad van State en het Grondwettelijk Hof

4.2 Coördinatie en afstemming

De bijdrage aan het regeerakkoord

In de aanloop naar de nieuwe legislatuur 2014-2019 bereidde de Vlaamse administratie de bijdrage aan het regeerakkoord voor. Voor het eerst was deze niet volgens de 13 beleidsdomeinen maar wel volgens 9 beleidsthema's ingedeeld. De afdeling Beleidsontwikkeling coördineerde de totstandkoming van het thema "de Warme Samenleving". Via een proces van coproductie bundelden we in dit themahoofdstuk de strategische beleidspistes van zowel het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media als het Gelijke Kansenbeleid en het Inburgerings- en Integratiebeleid. Deze gemeenschappelijke thematische opbouw laat ons toe om beter in te spelen op gemeenschappelijke en brede maatschappelijke uitdagingen en het zoeken naar een geïntegreerde aanpak.

De inkanteling van de justitiehuizen

In 2014 schakelde de afdeling een versnelling hoger in de voorbereiding van de communautarisering van de justitiehuizen. Een departementale 'werkgroep justitiehuizen' samengesteld uit medewerkers van de stafdienst van de Secretaris-generaal, de afdelingen Beleidsontwikkeling, Beheersmonitoring en MOD WVG - afdeling Personeel van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG), een vertegenwoordiger van het Departement Bestuurszaken en aangevuld met de 'voorhoedeambtenaren' van het Directoraat-generaal Justitiehuizen (FOD Justitie) kreeg de opdracht de inkanteling van de justitiehuizen in al zijn aspecten concreet voor te bereiden. Daarnaast werd structureel overleg ingelast tussen een vertegenwoordiging van deze werkgroep en de secretaris-generaal van het departement.

De werkgroep justitiehuisen fungeerde als motor en informatiedraaischijf voor de contacten - op alle niveaus - en de werkopdrachten verbonden met de overheveling van de justitiehuisen. Dit omvatte een brede waaier aan activiteiten en aandachtspunten:

- Het maken van afspraken (met de andere gemeenschappen en de FOD Justitie) over de aansturing en werking van de justitiehuisen in de periode vanaf de bevoegdheidsoverdracht (1 juli 2014) tot aan de effectieve overdracht van het personeel en de financiële middelen (1 januari 2015);
- Het voorbereiden van een samenwerkingsakkoord over het beheer van het elektronisch toezicht;
- Het opmaken van een bestek voor de levering van materiaal en software voor het beheer van het elektronisch toezicht;
- Het nemen van alle nodige stappen voor de overkomst van het personeel van de justitiehuisen:
 - verzamelen personeelsgegevens;
 - inschaling van het personeel in het Vlaams personeelsstatuut;
 - organisatie van informatiesessies voor het personeel over hun statuut en opdracht bij de Vlaamse overheid;
 - overleg met de vakbonden.
- Het leveren van een inhoudelijke bijdrage ('witboek') voor het nieuwe regeerakkoord over de richting die Vlaanderen kan uitgaan met de bevoegdheid voor de justitiehuisen;
- Het opmaken van een organogram voor de oprichting van een afdeling Justitiehuisen binnen het Departement WVG;
- De opname van een luik 'justitiehuisen' in de begroting 2015 op basis van de voorziene dotatie in de financieringswet;
- Het treffen van de nodige maatregelen voor de transitie van de IT-infrastructuur en IT-toepassingen. Gelet op het grote belang hiervan werd een specifieke 'stuurgroep IT-migratie justitiehuisen' gevormd met vertegenwoordigers van het departement, de justitiehuisen, het Facilitair Bedrijf en de IT-dienstverlener van de Vlaamse overheid. Op hoog niveau werden hieromtrent afspraken gemaakt tussen de leidend ambtenaren van de 3 gemeenschappen en de FOD Justitie;
- De voorbereiding van de eigendoms- of huuroverdracht van de gebouwen van de justitiehuisen (afspraken met het Facilitair Bedrijf);
- Voorbereiding van de inhuizing van het hoofdbestuur van de justitiehuisen in het Ellipsgebouw;
- Een voortdurende aandacht voor voldoende/kwaliteitsvolle communicatie over de transitie;
- Het beantwoorden van de vragen/signalen van het werkveld.

Geweld, misbruik en kindermishandeling

– Resolutie Vlaams Parlement

Geconfronteerd met de vele signalen en meldingen bij 1712 over "historisch" misbruik enerzijds en over misbruik in therapeutische relaties anderzijds, werden eind 2013, op vraag van minister Jo Vandeurzen twee rapporten gefinaliseerd die in februari 2014 ter bespreking werden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Het rapport "Ondubbelzinnig kiezen voor erkenning" bevat beleidsaanbevelingen van een experten-panel voor een passende aanpak van "historisch" misbruik en geweld in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen.

Een centraal aandachtspunt daarbij - de titel van het rapport zegt het al - is de erkenning van het ervaren leed. Het rapport van het experimenteel projectteam inzake misbruik in gezagsrelaties bevat beleidsaanbevelingen die een betere aanpak van dergelijk misbruik moeten mogelijk maken. De bespreking van deze rapporten in het Vlaams Parlement resulteerde in de resolutie betreffende de erkenning van slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen en het omgaan met geweld in het algemeen.

Om in deze context een krachtig signaal te geven, bood het Vlaams parlement op 22 april 2014 publiekelijk zijn excuses aan, aan de slachtoffers van historisch misbruik. De brief, die deze excuses formuleerde, kreeg een zichtbare plaats in het parlementair halfroond. Verder wordt in uitvoering van deze resolutie ook werk gemaakt van volgende initiatieven:

- De uitvoering van een kwalitatief onderzoek naar de noden van slachtoffers van historisch geweld en misbruik in jeugd- en onderwijsinstellingen in Vlaanderen;
- De oprichting van de Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor Slachtoffers van Historisch Misbruik;
- De tijdelijke tentoonstelling "Pleisterplekken" rond de geschiedenis van de jeugdzorg in het Guislain museum, Gent;
- Het faciliteren van lotgenotencontacten voor slachtoffers van historisch misbruik.

– *Cliëntgebonden overleg welzijn – politie – justitie*

Op 17 maart 2014 werden op een studiemoment de resultaten toegelicht van de wetenschappelijke onderzoeken over de projecten Protocol van Moed en CO3. Deze toelichting werd geflankeerd door praktijkervaringen van die projecten en van aanverwante experimenten in Limburg en Mechelen. Aansluitend hield de afdeling Beleidsontwikkeling een tijdelijke werkgroep boven de doopvont met een aantal experts uit de hulpverlening, justitie, politie en de overheid om "puzzelstukken voor het definiëren van een beleidskader voor de volgende legislatuur" aan te reiken, met name om de ervaringen met de projecten te capteren als basis voor een onderbouwde beleidsaanpak.

Tot op een operationeel niveau werden drie instrumenten beschreven die kunnen bijdragen tot een betere samenwerking tussen hulpverlening, politie en justitie: 'risico-inschatting plus', 'casusoverleg plus' en 'casuscoördinatie plus', met de vraag deze op te nemen in de beleidsagenda van de komende legislatuur, wat intussen ook gebeurde.

– *Protocol kindermishandeling*

Op 20 mei 2014 werd een nieuw protocol kindermishandeling afgesloten tussen de ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Justitie en Binnenlandse Zaken.

– *Hulplijn 1712*

1712, de hulplijn voor de burger die vragen heeft over geweld, misbruik en kindermishandeling kan sinds 1 maart 2014 ook gecontacteerd worden via email. De overgrote meerderheid gebeurt echter nog steeds telefonisch. Gemiddeld zijn er zo'n 400 telefonische oproepen per maand. Het grootste deel van de oproepen bij 1712 betreft kindermishandeling (50%) waarvan 75% in familiale context. Ook partnergeweld (al dan niet met kinderen als getuige-slachtoffer) is een veel gemelde problematiek (17%).

In de maand november piekte het aantal oproepen naar [aanleiding van de campagne inzake historisch misbruik](#) tot een recordaantal van 573 oproepen. Deze oproepen waren slechts in een kleine minderheid van de gevallen gelinkt aan historisch misbruik. De toenemende bekendheid van 1712 in het algemeen is een welkom neveneffect van campagnes in het algemeen. De 1712-medewerkers werden persoonlijk gebriefd om de verwachte stijging van het aantal oproepen naar aanleiding van de campagne inzake historisch misbruik goed te kunnen opvangen werden. Ze kregen ook updates via een speciaal daartoe ontworpen nieuwsbrief. Deze werkwijze bleek bijzonder effectief.

Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek

Kwaliteitsvolle diagnostiek is de vertrekbasis om cruciale principes en functies van de zorg te kunnen waarmaken. Het verstrekken van zorg op maat of het matchen van vraag en aanbod behoort daartoe. Maar evengoed is kwaliteitsvolle diagnostiek een belangrijk speerpunt om een aantal relatief nieuwe trends en uitdagingen tot een goed einde te brengen. In de context van het toenemend aantal zorgvragen in de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg is kwaliteitsvolle diagnostiek, indicatiestelling en zorginschaling bijvoorbeeld een must voor het betrouwbaar en verantwoord kunnen prioriteren van hulpvragen.

Net als het monitoren van hulpvragen in functie van het bijsturen van het hulpverleningsproces. Periodieke doorlichtingen wezen uit dat kwaliteitsvolle diagnostiek als fundament voor een kwaliteitsvolle zorg moet worden opgewaardeerd. Met de oprichting van een gespecialiseerd expertisecentrum wil de Vlaamse Regering daaraan tegemoet komen.

Op 7 februari 2014 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring voor de oprichting van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek. Op 10 maart 2014 richtte het Departement WVG het centrum op in samenwerking met partners met terreinkennis: het Vlaams Forum voor Diagnostiek in de Psychologische en Pedagogische Begeleiding en Hulpverlening vzw (VFD) en de Vrije CLB-Koepel vzw in naam van de CLB-centrumnetten.

Laurent Bursens, voorzitter van de Intersectorale Stuurgroep Diagnostiek (de stuurgroep die de oprichting van het centrum voorbereidde), is als natuurlijk persoon mede-oprichter. De afdeling Beleidsontwikkeling bereidde in belangrijke mate de operationele opstart van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek voor. Deze is sinds 1 november 2014 een feit. Een coördinator, een wetenschappelijk medewerker en een communicatief en administratief deskundige moeten het centrum uitbouwen tot een ondersteunende autoriteit.

In eerste instantie zal het centrum zich focussen op opdrachten die functioneel zijn voor het versterken van het aanvraagproces van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp bij de Intersectorale Toegangspoort. Maar ook opdat diezelfde toegangspoort op een valide en

betrouwbare manier niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp zou kunnen indiceren en toewijzen aan minderjarigen. Daartoe zal het centrum onder andere volgende, nog algemeen geformuleerde opdrachten, opnemen:

- het ontwikkelen van een aanbod van informatie, documentatie en advies aan de overheid en de partners op het terrein;
- het ontwikkelen en bijsturen van protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek, die wetenschappelijk onderbouwd zijn;
- het ondersteunen van de implementatie op het terrein van wetenschappelijk onderbouwde protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek;
- de vorming en attestering van personen en instanties die instaan voor de deskundigheidsbevordering op het terrein.

Adviescommissie voor Voorzieningen van WVG en (Kandidaat-)pleegzorgers

De Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers vervangt enerzijds de Vlaamse Adviesraad voor de erkenning van verzorgingsvoorzieningen (VAR) en anderzijds de Adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden. Deze commissie is samengesteld uit een Kamer voor Gezondheidsvoorzieningen en een Kamer voor Welzijnsvoorzieningen en brengt advies uit over bezwaren van voorzieningen tegen beslissingen of voornemens van het departement of een agentschap van het beleidsdomein WVG inzake:

- De weigering om een toelating, een vergunning of een erkenning te verlenen, te verlengen of te wijzigen;
- De gedwongen wijziging, de schorsing, de opheffing of de intrekking van een toelating, een vergunning of erkenning;
- De sluiting;
- De weigering, vermindering, stopzetting of terugvordering van subsidies voor kinderopvanglocaties (geen andere subsidies);
- De attestering van (kandidaat-)pleegouders.

De afdeling Beleidsontwikkeling coördineert het secretariaat.

In het najaar van 2013 werd een oproep gelanceerd tot kandidatuurstelling voor het lidmaatschap van de nieuwe commissie. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter, de ondervoorzitters en hun plaatsvervanger en de leden en plaatsvervangende leden werden in het najaar van 2014 aangesteld.

Het secretariaat zorgde voor de benoemingsbesluiten, het besluit inzake presentiegelden, maakte afspraken met het agentschap Zorg en Gezondheid dat het deelsecretariaat voert over de kamer voor gezondheidsvoorzieningen, en ontwierp een huishoudelijk reglement. Op 9 december 2014 kwam de kamer voor gezondheidsvoorzieningen voor het eerst samen in de nieuwe samenstelling.

4.3 Integrale Jeugdhulp

Het voorbije jaar stond ook hier in het teken van de verandering. Vanaf 1 maart 2014 organiseert het werkveld de jeugdhulp op een nieuwe manier. De aanpassing aan het nieuwe landschap vraagt nog steeds veel aandacht zowel naar vorming als naar positionering van de verschillende voorzieningen in het brede werkveld. Het eengemaakte

team integrale jeugdhulp is vooral bezig geweest met de begeleiding van de verandering en vanaf het najaar met het monitoren van de effecten van de implementatie van het nieuwe decreet.

Vorming en Communicatie

Net als vorig jaar organiseerden het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, het Steunpunt Expertisenetwerken en het Steunpunt Jeugdhulp, onder impuls en met de steun van het departement, een trainingsprogramma over de vernieuwingen in de jeugdhulp. Deze vorming vond tweemaal plaats in vijf regio's. In totaal namen 1526 deelnemers uit de jeugdhulpverlening hieraan deel.

De afdeling Beleidsontwikkeling organiseerde in samenwerking met de agentschappen en het departement onderwijs een eendaagse algemene vorming over Integrale Jeugdhulp in Antwerpen, West-Vlaanderen, Limburg, Brussel en Vlaams-Brabant en bereikte hiermee 1010 deelnemers uit het brede werkveld. Daarnaast organiseerde de afdeling infosessies voor de intersectoraal regionaal overleg jeugdhulp (IROJ) leden, de drughulpverlening en 90 cliëntvertegenwoordigers. Ook gaf de afdeling vorming over het decreet tijdens een opleiding voor jeugdmagistraten en parketcriminologen.

Naast de algemene vorming over het decreet organiseerde de afdeling beleidsontwikkeling voor 240 jeugdhulpverleners, een tweedaagse training in het omgaan met verontrusting. In het voorjaar 2014 organiseerde de KHLeuven in opdracht van de afdeling een vorming voor bemiddelaars.

Het intersectoraal regionaal overleg jeugdhulp (IROJ)

Het IROJ dat de uitvoering van het decreet Integrale Jeugdhulp aanstuurt in de 6 regio's, startte in elke regio in maart 2014. De afdeling Beleidsontwikkeling neemt de rol op van vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap in elk IROJ. Op voorstel van de afdeling keurde het managementcomité een kader van actieplan goed voor elk IROJ, met twee actiefiches:

1. de organisatie van de eigen werking van het IROJ;
2. de monitoring van de transitie naar het nieuwe jeugdhulplandschap.

De afdeling leidde de organisatie van de eigen werking van het IROJ in goede banen.

Concreet betekende dit onder meer:

- realisatie van de minimale samenstelling van elk IROJ, zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering Integrale Jeugdhulp;
- organisatie van een overdrachtsmoment van RS (regionale stuurgroep) naar IROJ in elke regio;
- organisatie en voorzitterschap van de startbijeenkomst;
- zoektocht naar een voorzitter;
- onderhandeling met de provincies en Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) over de opname van het secretariaat;
- de opmaak van een huishoudelijk reglement;
- de opmaak van een organogram met de structuren onder het IROJ.

Eind juni was de uitvoering van actiefiche 1 afgewerkt in elk IROJ. Vanaf het najaar coördineerde de afdeling Beleidsontwikkeling de monitoring van de transitie naar het nieuwe jeugdhulplandschap. Ze werkte daarvoor een uniforme leidraad met richtvragen uit die ze verwerkte in regionale rapporten. Op basis van de regionale rapportages maakte de afdeling Beleidsontwikkeling ook een Vlaamse synthese.

Het decreet Integrale Jeugdhulp voorziet in een intersectorale toets op niveau van het IROJ bijerschikking van aanbod en uitbreidingsbeleid. De IROJ deden in september/oktober 2014 een eerste oefening ter zake. De afdeling Beleidsontwikkeling zal in overleg met de betrokken administraties en in samenwerking met de nieuwe afdeling Beleidsinformatie en Kennisbeheer een uniforme procedure voor intersectorale toetsing uitwerken en een voorstel uitwerken met betrekking tot intersectorale parameters, bruikbaar voor een intersectorale programmatie.

Cliëntvertegenwoordiging

Aan de beleidsstructuur van Integrale Jeugdhulp (Adviesraad, Managementcomité, IROJ's, Gemengde stuurgroep en Ad-hoc werkgroep remediëring) nemen ook cliëntvertegenwoordigers deel. Om ze te ondersteunen, informeren we ze over de agendapunten, maken hen wegwijs in de materie en op basis van hun opmerkingen, bedenkingen en voorstellen bereiden we samen hun inbreng voor.

We werken aan de uitvoering van 'cliënttoetsen' op de agendapunten, documenten, instrumenten en beleidsbeslissingen. We volgen de inbreng en adviezen op. We streven naar een transparante terugkoppeling en motivering van de mate waarin met de aanbevelingen rekening is gehouden.

Participatie op weg naar cliëntenforum

Met het oog op de versterking van de participatie van de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken in de jeugdhulpverlening, gaf de afdeling Beleidsontwikkeling dit jaar een aanzet voor het installeren van een intersectoraal en interregionaal cliëntenforum.

Als eerste stap brachten we de werking en subsidiering van de verenigingen van ouders en jongeren met ervaring in de (bijzondere) jeugdhulp in kaart. Zij zijn immers essentiële partners in de uitbouw van een cliëntenforum. Daaruit kwam de precaire financiële situatie die hun voortbestaan bedreigt tot uiting.

In samenspraak met deze verenigingen is in 2014 een start genomen om een meer structurele erkenning en financiering uit te werken tegen eind 2015. We overlegden ook met andere verenigingen van bijzondere doelgroepen (Minderhedenforum, Netwerk tegen armoede, Vlaams Gebruikersoverleg voor Personen met een Handicap) om het cliëntenforum te versterken.

Rechten

In het implementatieplan 2014-2016 voor de rechten van cliënten in de jeugdhulp gaat, naast de rechten van minderjarigen, specifieke aandacht naar de rechten van ouders en opvoedingsverantwoordelijken. We zetten in op informatie- en sensibiliseringsacties ten aanzien van hulpverleners en cliënten zelf. Gezien het belang van een vertrouwenspersoon

voor minderjarigen, zijn gerichte acties voorzien om die meer ingang te doen vinden in het werkveld. We volgen de toepassing van de rechten van cliënten in de verdere uitbouw van het nieuwe jeugdhulplandschap van nabij op.

Cliëntoverleg en bemiddeling

Continuïteit van hulpverlening is een belangrijk element binnen het decreet Integrale Jeugdhulp. Door de invoering van cliëntoverleg en bemiddeling bouwen we garanties in om hieraan tegemoet te komen en vermijden we breuken in hulpverleningstrajecten. Om dit te realiseren gingen we in 2014 verschillende samenwerkingen aan, o.a. met de provincies, de VGC, de UC Leuven-Limburg en het Agentschap Jongerenwelzijn. Door dit te doen beschikken we vandaag over 6 regionale loketten, ondersteund door een twee pools van 71 voorzitters en 73 bemiddelaars.

Op het vlak van operationalisering ondernamen we ook verschillende acties, gaande van bekendmaking t.a.v. hulpverleners d.m.v. een omzendbrief, draaiboeken en tal van vormingsmomenten, tot de uitwerking van een strategie voor bekendmaking naar cliënten in 2015, die zal ontvouwd worden in samenwerking met het Agentschap Jongerenwelzijn. Maar ook de organisatie en ontwikkeling van een online forum voor bemiddelaars, opleiding, en intervisie waren prioriteiten.

Een regionale bevraging van jeugdhulpaanbieders eind 2014 geeft ons een goed beeld van hoe hulpverleners kijken naar bemiddeling en cliëntoverleg. Het leert ons dat we prioritair werk moet en maken van bekendmaking van het aanbod bij hulpverleners en cliënten en van het stimuleren van participatie van ouders en minderjarigen, willen we echt het verschil maken in 2015.

– Bemiddeling

Op 1 maart 2014 ging bemiddeling in de jeugdhulp van start. In totaal ontvingen de regionale loketten 42 ontvankelijke aanvragen, waarvan er 39 uitvoering kregen. Er werd 22 keer een akkoord bereikt tussen de partijen, waardoor de hulpverlening kon verdergezet worden. Een eerste evaluatie doet ons besluiten dat bemiddeling een laagdrempelige manier is om continuïteit van hulpverlening te bevorderen, wanneer deze in het gedrang komt door een conflict.

– Cliëntoverleg

Cliëntoverleg kent in vergelijking met bemiddeling een rijkere traditie binnen de jeugdhulp. Dit weerspiegelt zich in de aanmeldingen. In totaal ontvingen de regionale loketten 237 ontvankelijke aanvragen cliëntoverleg, waarvan er 223 uitvoering kregen. In 93% van de dossiers werd een werkplan opgesteld dat een antwoord formuleert op de vragen en de verwachtingen van de cliënt. Deze werkplannen worden opgevolgd door een hulpcoördinator. De cijfers tonen ook aan dat cliënten zelf maar in 40% van de dossier mee rond de tafel komen zitten. Ouders zijn vaker aanwezig (91%). Het opkrikken van deze cijfers is een belangrijk aandachtspunt voor 2015, aangezien de deelname van cliënten onlosmakelijk verbonden is met cliëntoverleg.

Toegankelijkheid in de jeugdhulp

De vernieuwingen in het jeugdhulplandschap die gepaard gaan met de uitvoering van het decreet Integrale Jeugdhulp, hebben een belangrijke impact op de organisatie van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ). Onduidelijkheden in de typemodules brede instap dragen bij tot verwarring in het werkveld over de opdracht, profiel en positie van de brede instap. Het Departement WVG onderzoekt samen met de betrokken administraties en het werkveld of de onduidelijkheden in de typemodules aangepakt kunnen worden via het schrijven van een intersectorale typemodule brede instap.

Rapportage: set (intersectorale) indicatoren

Op basis van een studie van Möbius werden door het managementcomité 18 indicatoren geselecteerd als basis voor een Vlaams cijferoverzicht over de implementatie van het decreet Integrale Jeugdhulp. De afdeling Beleidsontwikkeling coördineert, in samenwerking met de afdeling Beheersmonitoring, de opmaak van dit Vlaams cijferoverzicht. De betrokken administraties leveren de gegevens aan.

5 Afdeling Welzijn en Samenleving

5.1 Armoedebestrijding

Lokale kinderarmoedebestrijding

Eind 2013 is het decreet betreffende de armoedebestrijding van 21 maart 2003 gewijzigd waardoor de subsidiëring van lokale besturen voor kinderarmoedebestrijding mogelijk is. De Vlaamse Regering bepaalde op 7 februari 2014 de modaliteiten waaronder deze subsidies kunnen toegekend worden. Hiervoor werd gebruik gemaakt van het kader voor beleidsprioriteiten zoals omschreven in het planlastendecreet.

De afdeling Welzijn en Samenleving stelde in uitvoering van deze nieuwe regelgeving een omzendbrief op met een toelichting van de subsidievoorwaarden waaraan lokale besturen dienen te voldoen.

Op basis van de subsidievoorwaarden is een lijst opgemaakt van alle in aanmerking komende lokale overheden (71 Vlaamse lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie) en de hen toegekende subsidie. Verder wordt bepaald dat deze gemeenten (en de VGC) uiterlijk 31 mei 2014 een subsidieaanvraag moesten indienen welke uiterlijk 31 augustus 2014 moest goedgekeurd worden.

Alle in aanmerking komende lokale overheden dienden een aanvraag in. De afdeling Welzijn en Samenleving beoordeelde deze aanvragen. Op basis van het advies van de administratie nam de minister bevoegd voor armoedebestrijding de beslissing om de aanvraag van de lokale overheden en de aanvraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) goed te keuren.

Na deze goedkeuring werd voor in totaal 4.410.000 euro aan subsidies toegekend. Aan de VVSG werd daarnaast een subsidie van 90.000 euro toegekend voor de inhoudelijke ondersteuning van de lerende netwerken lokale kinderarmoedebestrijding. Deze netwerken worden provinciaal georganiseerd door een samenwerkingsverband tussen het

Departement WV), de provinciebesturen en de VVSG en mee ondersteund door het Netwerk tegen Armoede, De Link en het Vlaams Armoedesteunpunt.

Participatief proces in de voorbereiding van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019

Ter voorbereiding van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) 2015-2019 ging het Departement WVG van de Vlaamse overheid samen met het Netwerk tegen Armoede en vzw De Link in dialoog met een breed veld van stakeholders en mensen in armoede, en dit om vanuit een gedeelde en gedragen visie samen de nieuwe Vlaamse Regering te kunnen adviseren bij het opzetten van sterke en coherente acties. Het Netwerk tegen Armoede en de Link vinden hun basis in het Armoededecreet en zijn zo cruciale partners in het Vlaamse armoedebestrijdingsbeleid, in het bijzonder qua inbrengen van ervaringskennis. Zij werden van in het begin van het proces betrokken en verleenden hun volle medewerking aan het project. Dat zorgde voor een belangrijk draagvlak bij mensen in armoede en bij andere actoren.

Centraal in de voorbereiding van het VAPA 2015-2019 stond het op 4 juli 2014 georganiseerde stakeholdersforum. We investeerden in procesbegeleiding om de voorbereiding, organisatie en opvolging ervan in goede banen te leiden. De voorbereiding gebeurde in het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg (HPAO). De leden van dit overlegorgaan kregen een belangrijke taak in het opstellen van de visieteksten die de uiteindelijke basis voor het forum werden.

Doelstelling van het forum was om met een breed veld aan stakeholders te komen tot gedragen voorstellen van strategische keuzes en beleidsmaatregelen om de nodige doorbraken op het vlak van de strijd tegen armoede te realiseren de komende vijf jaar. Daarom werd het forum uitgewerkt als een bijzonder interactieve dag met afwisselende werkvormen rond negen beleidslijnen. Op initiatief van enkele deelnemers werd een tiende beleidslijn toegevoegd de dag zelf.

Het HPAO ging na het forum aan de slag met de resultaten ervan om te komen tot de concrete aanzetnota voor het VAPA. Het stakeholdersforum op 4 juli, waarop zo'n 130 personen aanwezig waren, heeft dan ook als meest tastbaar resultaat geleid tot een advies van het HPAO aan de minister bevoegd voor de coördinatie van armoedebestrijding. Dit advies vormt de basis voor de verdere uitwerking van het VAPA in de loop van 2015.

Verankering van de armoedetoets in de RIA-regelgeving

Op 14 maart 2014 keurde de Vlaamse Regering de implementatie van de armoedetoets binnen de Vlaamse overheid goed. De armoedetoets werd formeel geïntegreerd in de ReguleringsImpactAnalyse (RIA). Het resultaat is één document: het ingevulde RIA-sjabloon waarbij ook rekening gehouden werd met de armoedetoets-richtlijnen. De afdeling Welzijn en Samenleving bereidde deze implementatie voor en zorgde voor de verdere uitvoering.

Een armoedetoets is het resultaat van een participatief proces waarlangs overheidsactoren, in dialoog met andere betrokken actoren, het beleid bij het ontwerp of de uitvoering screenen op de mogelijke impact die het zal hebben of heeft gehad op armoede, op mensen in armoede of op ongelijkheid die tot armoede kan leiden. Die andere actoren zijn

organisaties of mensen die over ervaringskennis beschikken en organisaties of mensen die over wetenschappelijke kennis beschikken. Bij nieuwe of wijzigende regelgeving moet in het kader van de armoedetoets ook nagegaan worden of eventuele rechten die door de regelgeving vastgesteld worden, automatisch toegekend kunnen worden.

Binnen het RIA-toepassingsgebied, dat ook geldt voor de armoedetoets, wordt gewerkt in twee stappen. In een eerste fase wordt nagegaan of er een effect te verwachten is op mensen in armoede, via de ['quick scan voor een duurzaamheidsbeoordeling'](#). Als uit die eerste stap blijkt dat er een effect te verwachten is op (mensen in) armoede, wordt een meer diepgaande armoedetoets uitgevoerd. Het horizontaal permanent armoedeoverleg geeft advies over de dossiers waar het wenselijk is een armoedetoets op uit te voeren. Als ondersteuning bij de uitvoering van een armoedetoets, ontwikkelde de afdeling Welzijn en Samenleving een handleiding voor ambtenaren. In aansluiting daarbij zal in 2015 een vormingsaanbod uitgewerkt worden voor de betrokken ambtenaren en actoren.

5.2 Welzijnswerk

De start van de nieuwe CAW's op 1/1/2014

Op 21 juni 2013 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit bij het decreet betreffende het algemeen welzijnswerk. Dit besluit zorgde er samen met het decreet van 8 mei 2009 voor dat er op 1 januari 2014 nog 11 CAW's in Vlaanderen en Brussel zijn erkend: 3 in West-Vlaanderen, 1 in Oost-Vlaanderen, 3 in Antwerpen, 2 in Vlaams-Brabant, 1 in Brussel en 1 in Limburg.

Het besluit omschrijft de opdrachten van de centra voor algemeen welzijnswerk en de centra voor teleonthaal en bevat verder de bepalingen m.b.t. de voorwaarden waaraan de hulp- en dienstverlening moet voldoen en bepalingen omtrent de kwaliteitszorg, de erkenningsprocedure, de subsidiëring, enz.

De drie kernopdrachten van de CAW's zijn preventie, onthaal, psychosociale begeleiding en dit in samenwerking met relevante andere sectoren zoals samenlevingsopbouw, OCMW's, armoedeverenigingen, enz. De CAW's zijn toegankelijk voor elke burger, maar met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren.

Deze opdrachten zijn in het uitvoeringsbesluit vertaald in 25 sectorale doelstellingen die elk CAW in zijn werkgebied dient te realiseren, zodat er voor de burger een gelijklopend aanbod aan hulp- en dienstverlening in elk werkgebied beschikbaar is. De CAW's gaven in hun beleidsplannen weer hoe zij deze doelstellingen realiseren.

De CAW's zullen vanaf nu jaarlijks rapporteren over de manier waarop en de mate waarin zij deze doelstellingen realiseren en dit op basis van resultaatsgerichte indicatoren.

Wijziging van de regelgeving van Samenlevingsopbouw met ingang van 1/1/2014

Ook het besluit van de Vlaamse Regering m.b.t. het maatschappelijk opbouwwerk werd gewijzigd. Het besluit houdt nu rekening met de ontwikkelingen in de sector zelf, meer bepaald inzake het werken met strategische meerjarenplannen en doelstellingen, evenals het jaarlijkse voortgangsrapport. Er zal voortaan ook gewerkt worden met resultaatsgerichte indicatoren.

De toepassing van het kwaliteitsdecreet (het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen) voor de organisaties erkend in het maatschappelijk opbouwwerk, wordt eveneens in het besluit vervat.

In de opdrachten van zowel het Vlaams instituut als van de regionale instituten voor maatschappelijk opbouwwerk (samenlevingsopbouw) wordt er een sterke klemtoon gelegd op samenwerking tussen de instituten voor samenlevingsopbouw, de centra voor algemeen welzijnswerk en de verenigingen waar armen het woord nemen, alsook met relevante actoren binnen en buiten hun werkgebied.

Het evalueren van de werking, zowel van de uitvoering van het strategisch meerjarenplan als van de eigen werking als organisatie werd ook uitdrukkelijk in het besluit opgenomen.

De volgende elementen zijn verder uitgewerkt in het besluit:

- de prioriteiten inzake aanpak van grensoverschrijdend gedrag, deugdelijk bestuur en taalbeleid;
- de subsidiabele personeelsformatie, dit omvat het aantal voltijds equivalenten dat bij de erkenning van het instituut is meegedeeld, aangevuld met de sindsdien toegekende uitbreidingen;
- de mogelijkheden tot reservevorming;
- elk instituut moet een commissaris aanstellen, lid van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, die belast wordt met de controle op de financiële toestand.

Om alles in goede banen te leiden zijn er, in samenwerking met de Instituten voor Samenlevingsopbouw, een aantal overgangsmaatregelen uitgewerkt.

Verduurzamen van de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling met ingang van 1/1/2014

Op 31 januari 2014 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit bij het decreet betreffende schuldbemiddeling. Dit besluit zorgt ervoor dat de samenwerkingsverbanden van erkende instellingen voor schuldbemiddeling regulier kunnen gesubsidieerd worden voor de volgende opdrachten:

- preventie-initiatieven nemen en aan nazorg doen om schuldenlast of herval in schuldenlast te voorkomen;
- initiatieven nemen ter ondersteuning van een toegankelijke, cliëntgerichte en integrale budget- en schuldhulpverlening, om gezinnen en personen in staat te stellen om zelf verantwoordelijkheid te (leren) dragen voor hun duurzame budgetmanagement.

Deze regelgeving kwam tot stand in nauw overleg met de stakeholders (Vlaams Centrum Schuldenlast, SOM, VVSG en het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen).

Het uitvoeringsbesluit omschrijft bepalingen m.b.t. de visie, de opdrachten, de samenstelling van het samenwerkingsverband, de werking van de stuurgroep van het samenwerkingsverband, het beleidsplan en de bijhorende jaarplannen, de ondersteuning van vzw Vlaams Centrum Schuldenlast, alsook de procedure, de subsidiëring en de verantwoording van de aangewende middelen.

Elk samenwerkingsverband bestaat uit het centrum voor algemeen welzijnswerk, de OCMW's en de verenigingen waar armen het woord nemen uit het werkgebied. De 11 samenwerkingsverbanden dekken het volledige gebied waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is en Brussel af. De samenwerkingsverbanden en de individueel erkende instellingen voor schuldbemiddeling streven samen het voorkomen en wegwerken van schuldenlast na.

De overheveling van de commissies eerstelijns juridische bijstand

Sinds 1 juli 2014 is Vlaanderen inhoudelijk bevoegd voor de juridische eerstelijnsbijstand en de commissies die dit organiseren. Vanaf 1 januari 2015 is Vlaanderen ook bevoegd voor de subsidiëring van deze commissies.

Deze commissies bieden burgers antwoorden op eenvoudige juridische vragen via praktische inlichtingen, wegwijz makende informatie, een eerste juridisch advies of de verwijzing naar een gespecialiseerde instantie of organisatie. Advocaten verlenen deze gratis eerstelijns bijstand.

We wensen de subsidiëring en de organisatie van de commissies juridische bijstand in eerste instantie dan ook te continueren vanaf 2015. Maar we gaan tegelijkertijd na hoe we de drempels tot deze dienstverlening kunnen verlagen zodat deze dienstverlening ook de meest kwetsbare personen bereikt.

5.3 Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Samenwerkingsakkoord met Justitie betreffende hulp- en dienstverlening aan gedetineerden

Vijftien jaar geleden werden de eerste stenen gelegd voor een structurele aanwezigheid van de Vlaamse hulp- en dienstverlening in de gevangenissen. Met als doel hulp- en dienstverlening toegankelijk te houden voor mensen die tijdelijk van hun vrijheid worden beroofd, en dit vanuit de overtuiging dat de straf of maatregel die daders van misdrijven krijgen zoveel mogelijk moet beperkt worden tot het ontnemen van de vrijheid én de overtuiging dat het aanbieden van hulp- en dienstverlening ook een bijdrage kan leveren om (opnieuw) een plaats te vinden in de vrije samenleving.

De aanwezigheid achter de gevangensmuren van Vlaamse ambtenaren of medewerkers van organisaties die door Vlaanderen worden gesubsidieerd, werd gaandeweg uitgebouwd. Niet dat de gevangeniswereld voor 2000 een exclusief federale realiteit was. Er bestond reeds een samenwerkingsakkoord. Maar de situatie is het voorbije decennium zo grondig gewijzigd dat het toenmalige samenwerkingsakkoord aan een grondige herziening toe was.

Het nieuwe samenwerkingsakkoord werd in juli 2014 ondertekend door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen en toenmalig minister van Justitie, Annemie Turtelboom. Het verduidelijkt o.a. hoe er wordt samengewerkt op bovenlokaal en lokaal niveau, welk overleg nodig is en op welke wijze Justitie de werking van hulp- en dienstverleners faciliteert.

Nieuwe gevangenis in Beveren

In het masterplan van het directoraat-generaal van het gevangeniswezen is de uitbreiding van de gevangenis capaciteit een belangrijke optie. Er werd dan ook al lang uitgekeken naar de gevangenis van Beveren. En met nieuwsgierigheid, omdat voor de bouw van de gevangenis en een deel van de uitbating er ook samengewerkt wordt met een private partner.

Het was een unieke kans om van bij de opening van de gevangenis de hulp- en dienstverlening mee te kunnen ontwikkelen en uit te zetten. Dat mag ook letterlijk worden verstaan. Bij de bouw was rekening gehouden met de nood aan gesprekklokalen en leslokalen voor de Vlaamse hulp- en dienstverleners, (kinder)bezoek, bibliotheek, ...

Voor de uitbouw van de hulp- en dienstverlening in deze gevangenis konden we rekenen op een ervaren beleidscoördinator die de overstap maakte van de gevangenis van Turnhout naar de nieuwe gevangenis te Beveren.

(foto: comm.epi)

Strategisch plan

De basis voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zoals we die vandaag kennen, is gelegd in het strategisch plan van 2000. De principes, visie en doelstellingen van dat plan werden opgenomen in het decreet van 8 maart 2013. Dat decreet voorziet in de opmaak van een strategisch plan per legislatuur. Elke legislatuur zal de Vlaamse Regering de prioriteiten vastleggen voor de lopende vijf jaar.

In 2014 werd een participatief proces gelopen met tal van stakeholders ter voorbereiding van het nieuwe strategisch plan. Er werd gestart met ronde tafels, samengesteld uit medewerkers hulp- en dienstverlening uit lokale gevangenissen, medewerkers van de Vlaamse administratie, collega's van het directoraat-generaal van de penitentiaire inrichtingen, mensen uit de academische wereld, enz.

De Gemengde Commissie hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zette het traject verder en bepaalde een reeks doelstellingen en acties die aan de coördinerende minister zijn bezorgd en in 2015 tot een goedgekeurd strategisch plan moeten leiden. De afdeling Welzijn en Samenleving trok dit proces, zorgde voor de voorbereiding, voor aangepaste

methodieken en voor de verslaggeving en kon in dit proces rekenen op de ondersteuning van het team advies van het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO).

5.4 Klantentevredenheidsonderzoek

In het voorjaar van 2014 liet de afdeling Welzijn en Samenleving een klantentevredenheidsonderzoek (KTO) uitvoeren door TNS Dimarso, met als doelstelling de dienstverlening van de afdeling te evalueren, meer specifiek:

- het evalueren of verbeteracties n.a.v. het KTO uit 2008 een effect hebben gehad op de tevredenheid van de klanten;
- de tevredenheid van de klanten te meten vlak voor de invoering van de nieuwe organisatiestructuur van de afdeling;
- de verwachtingen t.a.v. de reorganisatie van de afdeling te meten.

Hiervoor werden volgende sectoren die door de afdeling erkend en gesubsidieerd worden, bevraagd: de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW), centra voor teleonthaal, verenigingen waar armen het woord nemen, samenlevingsopbouw, autonome vrijwilligersorganisaties en een aantal koepelorganisaties en steunpunten.

Uit de resultaten komt naar voor dat de algemene tevredenheid omtrent de werking van de afdeling gestegen is ten opzichte van 2008 en dat het vertrouwen in de afdeling stabiel bleef. Beide cijfers liggen bovendien een flink stuk boven de KTO benchmark-cijfers. De tevredenheid is unaniem, enkel Samenlevingsopbouw getuigt minder tevreden te zijn.

De verbeteracties die de voorbije jaren verwezenlijkt werden, kenden de volgende impact:

- De inspanningen op het vlak van de snelheid van uitbetaling werden positief onthaald;
- De website heeft een verhoogde bekendheid en wordt meer geraadpleegd;
- De regelgeving is duidelijker geworden, minder complex, maar de toepassing is minder bevredigend;
- De afdeling Welzijn en Samenleving wordt als klantgericht ervaren. De contactpersonen zijn beter bereikbaar en vriendelijker dan 5 jaar geleden.

Als belangrijke werkpunten uit de evaluatie kwam het volgende naar voor:

- De professionaliteit en de deskundigheid van de contactpersonen en de omgang met klachten;
- De ontevredenheid over het meerjarenplan blijft bestaan.

De analyses van de verschillen tussen de sectoren wijzen er op dat de werkpunten zich hoofdzakelijk situeren bij de CAW's en Samenlevingsopbouw.

De afdeling formuleert op basis van deze resultaten verbeteracties en gaat hiermee verder aan de slag in 2015.

5.5 Subsidies

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin subsidieerde in 2014 onder andere de centra voor algemeen welzijnswerk, centra voor teleonthaal, instituten voor samenlevingsopbouw, verenigingen waar armen het woord nemen, autonome vrijwilligersorganisaties, het Vlaamse Centrum voor schuldenlast, samenwerkingsverbanden schuldbemiddeling, lokale besturen voor kinderarmoedebestrijding en verschillende koepelorganisaties en steunpunten.

Een overzicht van de subsidies kan u [online](#) terugvinden.

6 Kenniscentrum

6.1 Documentatiedienst

In 2014 zette de Documentatiedienst WVG zich opnieuw op de kaart met het verbreden van de dienstverlening. Zo wordt er verder ingezet op digitale informatie door het ruimer toegankelijk maken van de kennisbibliotheek en het onderzoeken van mogelijkheden om informatie meer digitaal aan te bieden. Verder werd een attenderingsservice opgezet, die binnenkort ook breed zal opengesteld worden via een nieuw systeem.

De Documentatiedienst WVG startte in 2014 met een project voor een betere samenwerking en afstemming met de andere documentatiecellen van het beleidsdomein. Op diverse plaatsen en afdelingen is er documentatie beschikbaar. Via de samenwerking willen we de documentatie structureel bijhouden en ontsluiten.

Andere entiteiten hebben ook een volwaardige bibliotheekwerking. Met deze diensten, meer bepaald Kind en Gezin en Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, zetten we structurele bibliotheekwerking op en proberen we de collectie en dienstverlening op elkaar af te stemmen. Zo kan er efficiëntiewinst geboekt worden en tegelijk bezuinigd worden. Ook met andere entiteiten worden afspraken rond aankoop en ontsluiting van documentatie gemaakt. Het accent wordt verder gelegd op de digitale ontsluiting van de documentatie.

6.2 Datawarehouse

In 2012 keurde de Beleidsraad het dashboard Jaarrekeningen goed. Het dashboard stelt aan een beperkte groep interne gebruikers op een interactieve manier informatie ter beschikking over de financiële conditie van de inrichtende machten van het beleidsdomein WVG. Het dashboard rapporteert ook over hun opleidingsinspanningen ten behoeve van hun personeel. Het dashboard is gebaseerd op gegevens uit de jaarrekeningen 2008 tot en met 2013 die werden neergelegd bij de Nationale Bank van België. De meetfactoren worden afhankelijk van het rapport weergegeven in absolute cijfers op jaarbasis, procentuele evolutiecijfers, genormaliseerde waarden waarbij de reële waarden herleid worden tot een rangnummer om benchmarking mogelijk te maken en geaggregeerde ratio's. Voor het boekjaar 2013 telt het dashboard 2.138 jaarrekeningen.

In 2014 werden sectorale jaarrekeningrapporten ontwikkeld om de evolutie van de werkingskosten, de cliëntbijdragen en de subsidiëring binnen het beleidsdomein WVG te kunnen monitoren. De sectorale analyses gebeuren met de nodige omzichtigheid omwille

van het feit dat de jaarrekeningen neergelegd worden door de rechtspersonen en niet op het niveau van de voorzieningen die het WVG-beleid binnen de sectoren realiseren.

6.3 Wetenschappelijk onderzoek

Evaluatie Steunpunt WVG

In 2014 stond de evaluatie van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek op de agenda, ook voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG). Vanuit het team Wetenschappelijk Onderzoek van het Kenniscentrum WVG werd de evaluatie van het Steunpunt WVG als van het Steunpunt Armoedebestrijding gecoördineerd. Voor deze beide steunpunten werd er enerzijds een 'rollende evaluatie' opgemaakt die betrekking had op het werkingsjaar 2013 als anderzijds een evaluatie van de beleidsrelevantie voor de globale evaluatie die betrekking heeft op de gehele looptijd van het steunpuntenprogramma (2012-2015).

Voor de evaluatie van het Steunpunt WVG gebeurde dit in opdracht van het Overlegplatform Wetenschappelijk Onderzoek. Voor het Vlaams Armoede Steunpunt (VLAS) verliep dit in samenwerking met de afdeling Welzijn & Samenleving. In mei 2014 werden de rollende evaluaties bezorgd aan de consultant Idea Consult en voor de bijdrage aan de globale evaluatie gebeurde dit in oktober 2014.

Projecten Mantelzorg

In het voorjaar van 2014 startte het Kenniscentrum WVG met het onderzoeksproject 'Duurzame mantelzorg in Vlaanderen'. Daartoe organiseerde het Departement WVG in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid een schriftelijke bevraging bij een steekproef van 4000 mantelzorgers tussen 25 en 80 jaar die geregistreerd werden via de zorgverzekering. De kwaliteit van leven van mantelzorgers en hun perspectief op volhouden staan centraal in dit onderzoek, naast verschillende factoren die op beide dimensies van duurzame mantelzorg ingrijpen. Daarnaast besteedde het Departement WVG in het najaar van 2014 een verkennend onderzoek uit aan de Hogeschool Gent dat moet uitklaren op welke wijze in Vlaanderen een breed en betrouwbaar beeld kan verkregen worden van de leefsituatie en de ondersteuningsbehoeften van jonge mantelzorgers. Ook de wijze waarop buitenlandse overheden jonge mantelzorgers ondersteunen, komt in dit tweede mantelzorgonderzoek aan bod.

7 MOD WVG - afdeling Ondersteuning Werking

7.1 IT

Ontwikkeling en ondersteuning van applicaties voor het departement en de agentschappen

Het team Informatica realiseert een belangrijke toegevoegde waarde bij de ontwikkeling van operationele toepassingen. Daarnaast is het ontsluiten van de gegevens van die toepassingen noodzakelijk voor rapporteringsdoeleinden.

Op vraag van het departement en de agentschappen van het beleidsdomein WVG stond de afdeling in voor de ondersteuning en de ontwikkeling van diverse ICT-applicaties en toepassingen:

- Aan het Kennisloket van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) werd een uitbreiding toegevoegd die de dossierbeheerders toelaat hun eigen Wordsjablonen te beheren. De rekenmodule werd herschreven waardoor ze gemakkelijker hergebruikt kan worden.
- Voor VIPA werd de ontwikkeling van VWA2 gestart. VWA (Vipa Waarborg Applicatie) is een intern ontwikkelde toepassing die het VIPA toelaat leningen te registreren. VWA berekent automatisch de bijhorende theoretische afbetalingsplannen, zodat er een continu zicht is op de huidige en toekomstige waarborgpositie van het VIPA. De gewijzigde regelgeving maakte het noodzakelijk dat de financiers in bepaalde gevallen ook zelf reële afbetalingsplannen moeten kunnen bezorgen. VWA2 zal naast enkele andere ingrijpende verbeteringen ook een internetluik aanbieden zodat financiers via selfservice de benodigde plannen kunnen opladen. De eerste stap van het uitgetekende traject werd succesvol afgerond met de in productiestelling van VWA2 Light en de bijhorende datamigratie van de oude naar de nieuwe toepassing. In 2015 zal het traject verder worden uitgevoerd worden.
- Voor de afdeling Welzijn en Samenleving werd de toepassing 'schuldbemiddeling' verder uitgebouwd. Erkende instellingen voor schuldbemiddeling moeten jaarlijks een jaarverslag indienen en een basisregistratie van het aantal dossiers budget- en schuldhulpverlening bijhouden. De bestaande applicatie werd uitgebreid zodat de organisaties die voor schuldbemiddeling in aanmerking komen zelf hun jaarverslagen kunnen opladen i.p.v. door te mailen. Daarbij wordt een mini workflow voorzien, zodat het desbetreffende jaarverslag kan worden goed- of afgekeurd door medewerkers van de afdeling Welzijn en Samenleving.
- Het agentschap Jongerenwelzijn gaf opdracht voor de uitwerking van 'Faunus'. Faunus is een applicatie die het regieluik van de integrale toegangspoort (ITP) moet opnemen, dus het beheer van de wachtlijsten. De applicatie werd aangepast naar een read only-versie als ondersteuning bij de opstart van 'Insisto' (INformaticaSysteem voor de InterSectorale Toegangspoort). Insisto is een nieuw informaticasysteem dat de nieuwe intersectorale toegangspoort mee ondersteunt. Hulpverleners maken voor de aanmelding gebruik van een aanvraagdocument dat opgemaakt en ingediend kan worden via INSISTO.
- Voor het agentschap Jongerenwelzijn werd voor het 'Centraal Aanmeldpunt (CAP)' een nieuwe versie ontwikkeld (Locus) die een fijnmazigere opvolging van de aanvragen toelaat. Er werd tevens een luik uitgewerkt dat het instroomproces bij de gemeenschapsinstellingen ondersteunt en vergemakkelijkt. Daarnaast werd ook voorzien dat de gemeenschapsinstelling De Grubbe in Everberg en het Vlaams detentiecentrum De Wijngaard in Tongeren opgenomen kunnen worden in de CAP-werking.

7.2 Logistiek

In 2014 is het team Logistiek, als gevolg van pensioneringen, verder afgeslankt. Door deze afslanking stond het team voor een grote uitdaging om de dienstverlening verder te kunnen blijven garanderen. De gewijzigde werksituatie die hierdoor ontstaan is, heeft geleid tot de ontwikkeling van een nieuwe aanpak.

In samenwerking met Kind en Gezin werden meerdere scenario's uitgetekend voor vervoeropdrachten, interne verhuis en klusjes.

Ook voor het aankoopbeleid inzake kantormateriaal werden verschillende denkpistes onderzocht die uiteindelijk uitmondde in structurele wijzigingen. Het aanleggen van een permanente voorraad aan producten wordt stopgezet en bestellingen gebeuren grotendeels via het raamcontract van het Facilitair Bedrijf of Kind en Gezin.

De uitvoering van de zesde staatshervorming en de reorganisatie van het departement zullen ook in 2015 de nodige veranderingen met zich meebrengen voor de werking van het team Logistiek.

7.3 Domein Groendaalheyde

In 2014 ontving domein Groendaalheyde een 1700-tal gasten. Dat waren er ongeveer 500 minder dan in 2013.

De vzw Sociale Dienst voor het Vlaams Overheidspersoneel blijft de voornaamste klant van Domein Groendaalheyde. Er werden in 2014 dertig sessies gegeven in het kader van de pensioenvoorbereiding voor Vlaamse ambtenaren.

7.4 Financieel management

Project Intelligent Scannen

Vanaf 1 januari 2015 hebben leveranciers de mogelijkheid om elektronische facturen op te maken en te versturen. De bestellende diensten ontvangen bijgevolg geen papieren versie meer.

Als voorbereiding op dit nieuwe gegeven startte het team Financieel Management in 2014 met een proefproject. In een eerste fase werd gestart met leveranciers uit het team Logistiek om nadien uit te bereiden tot de DAB CICOV, de afdelingen Beleidsontwikkeling en Beheersmonitoring en het Kenniscentrum. Het agentschap Jongerenwelzijn stapte eveneens mee in dit project.

Elektronische vastlegging van externe vormingen

De ingebruikname van Vlimpers Talent Leren heeft gezorgd voor een elektronisch verloop van de goedkeuringsprocedure voor zowel interne als externe vormingen. Ook de financiële kant van deze vormingen verloopt elektronisch.

Er werden ook de nodige afspraken gemaakt met de MOD WVG – afdeling Personeel om externe vormingen elektronisch te laten verlopen.

Interface facturen 'Animatie'

Het Agentschap Zorg en Gezondheid bouwde een interface tussen het randsysteem Anisa (e-loket voor het elektronisch indienen en opvolgen van dossiers voor de subsidiëring van de animatiewerking in woonzorgcentra) en OraFin. Hiermee kunnen vanaf september 2014 de betalingen van animatoren in woonzorgcentra doorstromen naar OraFin zonder manuele tussenkomst van het team Financieel Management.

7.5 Communicatie

De werkzaamheden van het team Communicatie werden ondergebracht bij de andere teams/afdelingen. Ze hebben onder meer betrekking op websites, campagnes en [andere communicatieacties](#)

8 MOD WVG - afdeling Personeel

8.1 Zesde staatshervorming

De MOD WVG - afdeling Personeel nam het voortouw in de voorbereiding van de personeelsmigratie op 1 januari 2015 van een 650-tal personeelsleden van de FOD Justitie naar respectievelijk het Departement WVG (bevoegdheid Justitiehuisen ± 620 personeelsleden) en Jongerenwelzijn (bevoegdheid Jeugdsanctierecht ± 30 personeelsleden).

Het voorbereidingstraject van de MOD WVG - afdeling Personeel steunde op vijf pijlers:

1. informatiegaring: verzamelen van de federale relevante personeelsregelgeving en een set van typedossiers bij elke betrokken federale entiteit. Deze informatie was bronmateriaal voor de afdeling Regelgeving van het Departement Bestuurszaken om de inschalingsprincipes vast te stellen;
2. advisering op vraag: input werd gegeven i.v.m. de personeelscomponenten van de transitieprotocollen en i.v.m. agendapunten op de Vlaamse en federale taskforce;
3. informatiedoorstroom: de MOD WVG - afdeling Personeel verzorgde informatiesessies over de krachtlijnen van het VPS en het personeelsbeleid bij de Vlaamse overheid voor wisselende doelgroepen van federale collega's, beantwoordde tientallen individuele vragen en participeerde aan diverse overkoepelende overlegfora;
4. de individuele 'inschaling' van de federale collega's in de geldelijke en functionele loopbaan van toepassing voor de Vlaamse ambtenaar;
5. gestructureerde data-invoer in het personeelsbeheersysteem Vlimpers met het oog op een correcte verloning in januari 2015.

De MOD WVG – afdeling Personeel nam deel aan de [provinciale informatiesessies](#) die het departement organiseerde om de federale collega's kennis te laten maken met het departement.

8.2 Personeelsplan

De veranderingen van het Departement WVG op 1 januari 2015 hebben een belangrijke impact voor het personeelsplan. Enerzijds is er de inkanteling van de justitiehuisen in het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) als uitvoering van de zesde staatshervorming. Daarnaast is er ook de fusie van het Departement WVG met het agentschap Zorginspectie. Eveneens op 1 januari 2015 hevelt het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) de sociaal secretariaatstaken over naar de MOD WVG - afdeling Personeel in het kader van de MOD-rationalisatie.

Meer nog dan het feit dat het lopende personeelsplan Departement WVG 2011-2015 zijn houdbaarheidsdatum heeft bereikt, maakten deze veranderingen het opstellen van een nieuw personeelsplan noodzakelijk. Het nieuwe personeelsplan heeft een tijdschikhorizon van

twee jaar. Door deze aanpak wordt het continuïteitsaspect van personeelsbeheer en workforceplanning geborgd en is er ruimte voor visieontwikkeling inzake de (toekomstige) rol van justitiehuisen, die dan doorvertaald moet worden naar een aangepast personeelsplan na 2016.

Het personeelsplan Departement WVG 2015-2016 steunt op de integratie van de personeelsnoden en personeelsbezetting van de Vlaamse en federale (deel)entiteiten die samensmelten tot het nieuwe Departement WVG. Langs Vlaamse kant is er een rechttoe rechtaan vertaling van de personeelsnoden en personeelsbezetting van het 'oude' Departement WVG en het agentschap Zorginspectie, aangevuld met de sociaal secretariaatsfuncties van het VAPH en met de overdracht van vier (inspectie)functies vanuit het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten (kinderopvang). De federale component bestaat uit de hertaling van de federale personeelsplannen van het directoraat-generaal Justitiehuisen naar de Vlaamse context. In totaal omvat het personeelsplan Departement WVG 2015-2016 946 functies; een verviervoudiging t.o.v. het 'oude' Departement WVG.

Dit personeelsplan werd uitgebreid op het EntiteitsOverlegComité (EOC) van het Departement WVG aan de vakorganisaties toegelicht, die hun goedkeuring verleenden. Begin 2015 hechtte de Vlaamse Regering eveneens haar goedkeuring aan het personeelsplan Departement WVG 2015-2016.

8.3 Vlimpersintegratie VAPH

De Vlaamse Regering besliste op 19 juli 2013 dat in het kader van de rationalisatie van de managementondersteunende functies alle entiteiten van de Vlaamse overheid moeten aansluiten bij het personeelsbeheersysteem Vlimpers en het aantal Management Ondersteunende Diensten (MOD) tot maximum 10 beperkt moet worden.

In het verlengde van deze politieke besluitvorming besliste het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) op 1 januari 2015 de overstap naar Vlimpers te maken én de sociaal secretariaats taken van het VAPH aan de MOD WVG – afdeling Personeel toe te vertrouwen. Dit veranderproject werd aangestuurd vanuit de MOD WVG – afdeling Personeel, die de rol van projectleider opnam. De instap van het VAPH in Vlimpers vergden actie en opvolging op meerdere terreinen:

- Invoeren in Vlimpers van personeelsdata en gevalideerde rapporteringslijnen
Uitvoeren van uitgebreide loontesten in samenwerking met het VAPH en het Gemeenschappelijk Vlimpers Dienstencentrum (GVDC);
- Uitbreiden van de dienstverlening naar de klantorganisatie met de module Vlimpers Tijd. Vlimpers Tijd is een module voor tijdsregistratie waarbij er een koppeling wordt gemaakt tussen de prikklokgegevens en de afwezigheidsgegevens in Vlimpers;
- Opzetten van een deelproject om een uitgebreide datadoorstroom te voorzien van Vlimpers naar het datawarehouse van het VAPH. Analyseren en aansluiten van de technische integratie bij IT-platformen van de VO leveranciers (hospitalisatieverzekering, maaltijdcheques ...) in samenwerking met het GVDC. Samen met het GVDC en het VAPH werd de aansluiting en technische integratie bij IT-platformen van VO-leveranciers geanalyseerd en in orde gebracht;
- Doorvertalen en stroomlijnen van de agentschapspecifieke reglementering (bv aanvraagtermijnen verloven) naar Vlimpers setup;

- Investeren in een brede waaier van infosessies afgestemd op specifieke doelgroepen (personeelsleden, personeelsverantwoordelijken en leidinggevendenden).

Sinds 1 januari 2015 behoort ook het VAPH tot de klantenportefeuille van de MOD WVG – afdeling Personeel.

8.4 Functiedesign

Eind 2013 besliste de Vlaamse Regering om de bepaling omtrent functieclassificatie in het sectoraal akkoord 2010-2012 uit te voeren. Dit houdt in dat alle personeelsleden die onder het Vlaams Personeelsstatuut en de algemene wegingsmethodiek ressorteren, bij de start van 2017 over een geactualiseerde functiebeschrijving dienen te beschikken die ingedeeld is in een functiefamilie en de functieniveaumatrix.

Om deze opdracht kwalitatief te onderbouwen nam de MOD WVG - afdeling Personeel het initiatief om HR-collega's uit het beleidsdomein WVG samen te brengen in een gemeenschappelijk indelingscomité. Deze samenwerking werd door het managementcomité WVG bekrachtigd en alle WVG-entiteiten, met uitzondering van OPZ Rekem, maken er deel vanuit.

Het indelingscomité stelde een gemeenschappelijk referentiekader op en wisselde van gedachten over entiteitspecifieke uitdagingen. Bedoeling van deze kennisdeling is enerzijds om gelijkaardige functies, over de entiteitsgrenzen heen, eenduidig in te delen en anderzijds de entiteitsgebonden functieclassificatie te verrijken met kennis van goede praktijken en ideeën uit andere agentschappen.

Het indelingscomité blijft ook in 2015 actief als reflectie-en indelingsorgaan. Deze aanpak werd binnen de Vlaamse overheid als good practice naar voren geschoven.

8.5 Kengetallen

8.5.1 Evolutie in de personeelsaantallen

Evolutie van de personeelsaantallen Departement WVG in aantal personen

Niveau	Toestand op 31/12/2013			Toestand op 31/12/2014			Evolutie 2013 – 2014
	Contractueel	Vastbenoemd	Totaal	Contractueel	Vastbenoemd	Totaal	
A	37	98	135	29	97	126	-9
B	9	17	26	7	17	24	-2
C	6	38	44	6	34	40	-4
D	3	13	16	4	12	16	/
Totaal	55	166	221	46	160	206	-15

Evolutie van de personeelsbezetting Departement WVG in aantal personen en in VTE

Niveau	Toestand op 31/12/2013		Toestand op 31/12/2014	
	Aantal personen	Aantal VTE	Aantal personen	Aantal VTE
A	135	122,4	126	118,3
B	26	24,2	24	22,8
C	44	41,3	40	37,4
D	16	13,1	16	12,6
Totaal	221	200,9	206	191,1

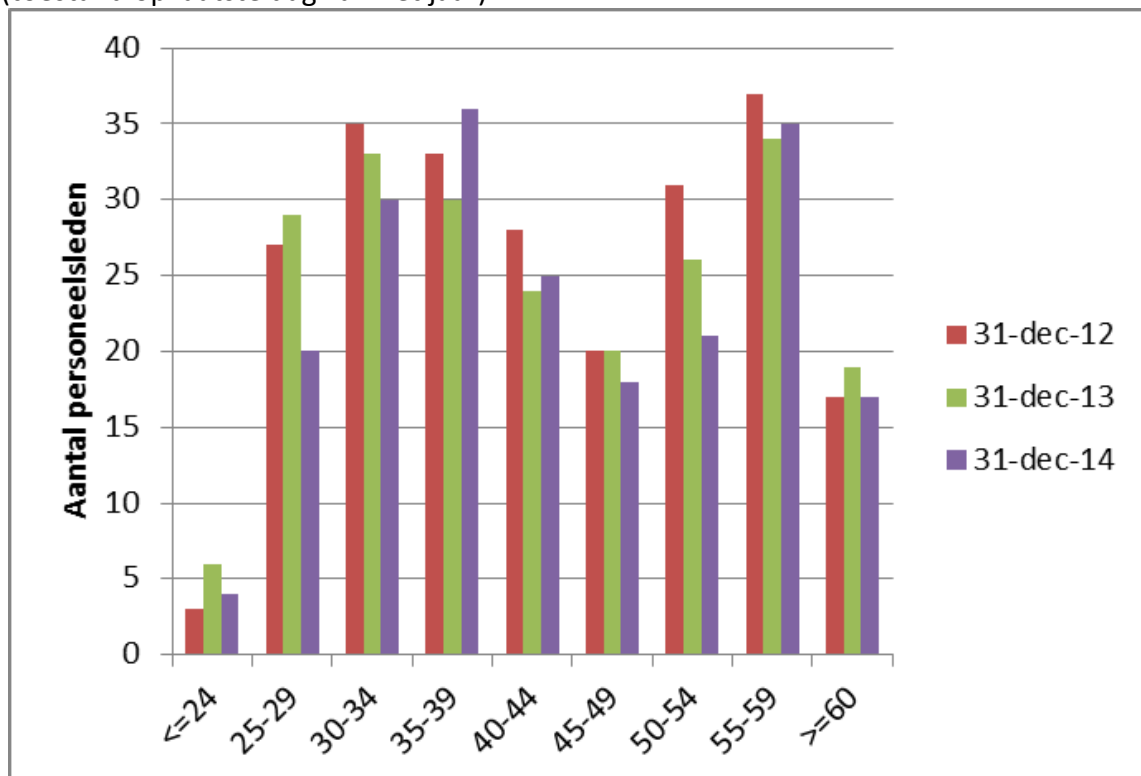
8.5.2 Personeelsaantallen per afdeling

Personeelsaantallen Departement WVG op 31/12/2014 per afdeling

Afdeling	Toestand op 31/12/2014	
Diensten van de Secretaris-generaal	17	8,3%
Afdeling Beheersmonitoring WVG	7	3,4%
Afdeling Beleidsontwikkeling WVG	30	14,6%
Afdeling VIPA	22	10,7%
Afdeling Welzijn en Samenleving	47	22,8%
Kenniscentrum WVG	18	8,7%
MOD WVG - afdeling Ondersteuning Werking	32	15,5%
MOD WVG - afdeling Personeel	33	16,0%
Eindtotaal	206	100%

8.5.3 Leeftijdsofbouw

Leeftijdsofbouw van het personeel van het Departement WVG in 2012, 2013 en 2014 (toestand op laatste dag van het jaar):

8.5.4 Man-vrouwverdeling

Personeelsbezetting van het Departement WVG op 31/12/2014 volgens geslacht en niveau:

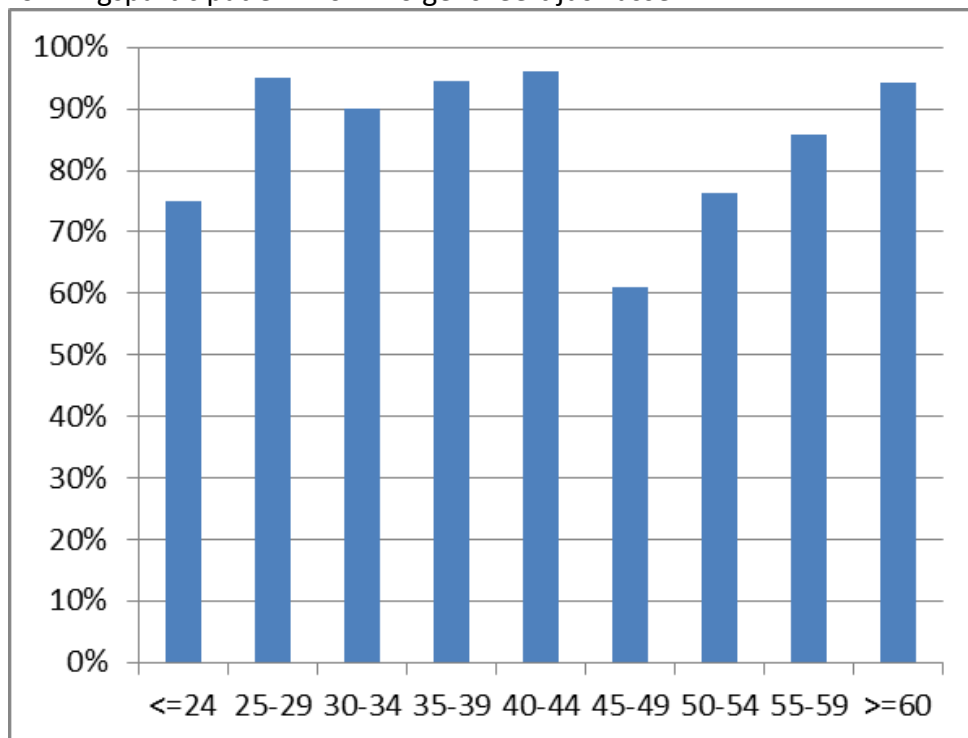
Niveau	Man	Vrouw	Totaal	Aandeel vrouwen
Top- en middenmanagement	3	3	6	50%
Niveau A (excl top en	47	73	120	61%

middenmanagement)				
B	9	15	24	63%
C	13	27	40	68%
D	6	10	16	63%
Eindtotaal	78	128	206	62%

8.5.5 Vormingsparticipatie

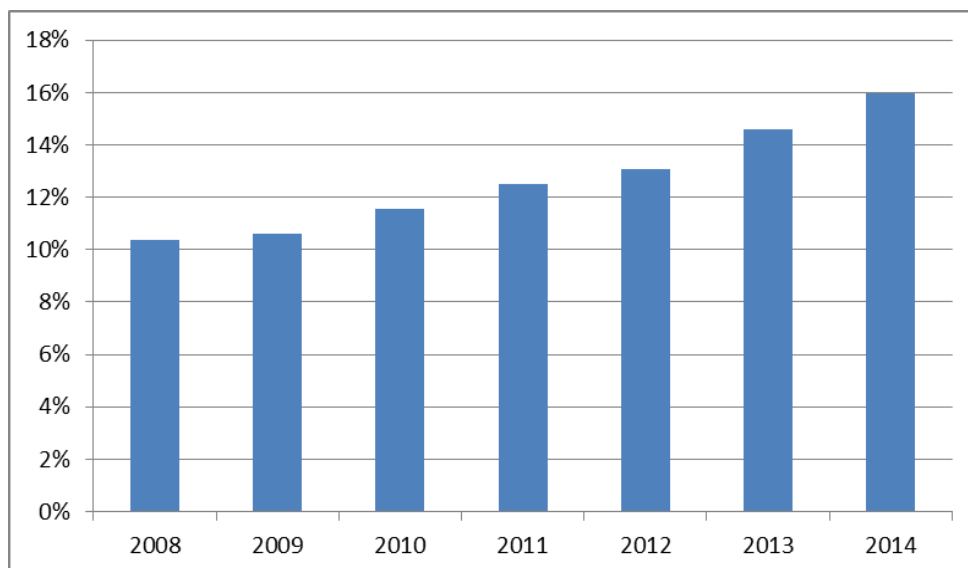
In 2014 nam 87% van de personeelsleden van het Departement WVG deel aan 1 of meer vormingsactiviteiten.

Vormingsparticipatie in 2014 volgens leeftijdsklasse:

8.5.6 Telewerk

Verhouding dagen telewerk op aantal gewerkte dagen ziet er uit als volgt:

Het Departement WVG heeft aandacht voor het evenwicht tussen werk en privé van haar werknemers. In 2014 bestond 16 % van het totale aantal gewerkte dagen uit telewerkdagen.

Het aandeel van de personeelsleden die minstens 1 dag van thuis hebben gewerkt in 2014, per afdeling (excl. personeelsleden volledig jaar non-actief en exclusief jobstudenten):

	Minstens 1 dag telewerk in 2014
Diensten van de Secretaris-generaal	72%
Afdeling Beheersmonitoring WVG	100%
Afdeling Beleidsontwikkeling WVG	100%
Afdeling VIPA	92%
Afdeling Welzijn en Samenleving	85%
Kenniscentrum WVG	94%
MOD WVG - afdeling Ondersteuning Werking	42%
MOD WVG - afdeling Personeel	97%
Eindtotaal	83%

8.5.7 Namenlijst personeelsleden 2014 Departement WVG

De namen van onze personeelsleden kan u in [dit document](#) terugvinden.

8.6 Selecties en wervingen

	Som van # procedures	Som van # aanwervingen
Departement WVG	32	33
Contractueel	10	8
Jobstudent	2	4
Statutair	20	21
Zorginspectie	5	7
Jobstudent	1	3
Jobstudent	4	4
Jongerenwelzijn	31	69
Contractueel	15	14
Jobstudent	1	39
Statutair	15	16
Zorg en Gezondheid	11	10
Contractueel	6	6
Statutair	3	3
Vervangingscontract/tijdelijk	2	1
Eindtotaal	79	119

9 Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

9.1 Kennisbevordering

Het VIPA als partner van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) verleent investeringssubsidies en -waarborgen aan aanvragers uit de welzijns- en gezondheidssector voor het oprichten, aankopen, uitbreiden en verbouwen van gebouwen en als ze daarbij uitrusting of apparatuur aankopen.

Het VIPA-toepassingsgebied voor de verschillende doelstellingen omvat de volgende sectoren:

- algemeen welzijnswerk: autonome centra, centra voor teleonthaal en centra voor integrale gezinszorg;
- ouderenvoorzieningen en voorzieningen in de thuiszorg: woonzorgcentra, rust- en verzorgingstehuizen, dienstencentra, dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf;
- verzorgingsvoorzieningen: algemene ziekenhuizen, de daghospitalisatie binnen een ziekenhuis, psychiatrische ziekenhuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen;
- voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand: begeleidingstehuizen, gezinstehuizen, onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra, dagcentra, thuisbegeleidingsdiensten, diensten voor begeleid zelfstandig wonen en diensten voor pleegzorg, diensten voor crisishulp aan huis en diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling;
- voorzieningen voor gezinnen met kinderen: crèches, vertrouwenscentra voor kindermishandeling en centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning;
- voorzieningen voor personen met een handicap: internaten, semi-internaten, tehuizen werkenden, tehuizen niet-werkenden, dagcentra, observatiecentra, tehuizen voor kort verblijf, revalidatiecentra, thuisbegeleidingsdiensten, diensten voor zelfstandig wonen en diensten voor begeleid wonen, centra voor ontwikkelingsstoornissen;
- voorzieningen voor preventieve en ambulante gezondheidszorg: centra voor geestelijke gezondheidszorg, consultatiebureaus voor respiratoire aandoeningen, wijkgezondheidscentra en aanloopadressen voor beschut wonen.

Bevorderen van kennis en expertise

Duurzaamheidsmeter zorg

In het kader van de Europese doelstellingen voor 'nearly zero energy buildings' hebben publieke gebouwen een voorbeeldfunctie. Om die reden wil het VIPA voor de gebouwen uit de zorgsector een instrument aanreiken, de zogenaamde duurzaamheidsmeter voor de zorgsector. Deze duurzaamheidsmeter maakt de integrale duurzaamheid van een zorgvoorziening meetbaar en stimuleert duurzame oplossingen doorheen het ontwerpproces.

Voor de ontwikkeling van deze duurzaamheidsmeter heeft het VIPA een studieopdracht opgestart in samenwerking met het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). De ontwikkeling van de duurzaamheidsmeter zorg loopt over 3 fasen

1. fase 1 (Royal Haskoning) bestond een blauwdruk;

2. fase 2 (Royal Haskoning en VK engineering) bestond uit een oplevering van een eerste werkbare schetsversie van het instrument in augustus 2014;
3. fase 3 (Daedalos Peutz, Ingenium en OSAR) start in februari 2015 en zal in het najaar van 2015 uitmonden in de eerste versie van deze duurzaamheidsmeter waardoor de integrale duurzaamheid van gebouwen uit de zorgsector meetbaar wordt.

Vlaams regeerakkoord 2014-2019

Op 23 juli 2014 stelde de nieuwe Vlaamse Regering het Vlaams Regeerakkoord voor de periode 2014-2019 voor. Ook voor het VIPA zijn er een aantal aandachtspunten:

Het VIPA is ook in de toekomst het instrument van de Vlaamse Regering om zorginfrastructuur te realiseren. Het zal hierbij ondersteuning bieden voor bepaalde sectoren en advisering op financieel en bouwtechnisch vlak voorzien voor alle sectoren.

Subsidiëring

Door de verplichte consolidatie, is het niet langer zinvol om het huidige systeem van alternatieve financiering via VIPA te behouden. In 2014 heeft het VIPA de eerste verkennende gesprekken gevoerd om de gevolgen hiervan op de VIPA-investeringsubsidiëring in kaart te brengen. Voor de financiering van de ziekenhuizen, de ouderenvoorzieningen en de voorzieningen voor personen met een beperking moeten hier nog respectievelijk de overheveling van de federale bevoegdheden ten gevolge van de 6e Staatshervorming, de resolutie van het Vlaams Parlement en de evolutie naar persoonsvolgende financiering mee in rekening worden gebracht.

- Voor de **ziekenhuissector** zal, mede gelet op de impact van de zesde staatshervorming, een nieuw alternatief systeem ontworpen worden dat operationeel is tegen 1/1/2016.
- Op vraag van het Vlaams Parlement komt een einde aan de huidige infrastructuursubsidiëring voor de **ouderenvoorzieningen**. Enkel de dossiers die voor 31/12/2014 een technisch financieel plan indienen komen nog in aanmerking voor een subsidie via VIPA. Dit zijn er uiteindelijk 172 geworden. Voor deze dossiers worden prioriteitscriteria ontwikkeld tegen 1/01/2016.
- Voor de **voorzieningen voor personen met een beperking** is een blijvende financiering noodzakelijk, aangepast aan de nieuwe regelgeving, met bijzondere aandacht voor voorzieningen voor minderjarigen en de voorzieningen voor personen met beperkingen met zware (medische) zorgnoden.

Voor de overige sectoren worden de middelen voorzien volgens de bestaande procedure van VIPA-investeringsubsidies.

Kenniscentrum

VIPA ontwikkelt zich deze legislatuur als kenniscentrum op het vlak van bouwtechnische, financiële en conceptuele aspecten van kwaliteitsvolle (zorg)infrastructuur. In 2014 heeft het VIPA interne en sectorale gesprekken gevoerd om te komen tot een nieuwe missie en visie. Deze worden in 2015 verder geconcretiseerd.

Protocolakkoord zesde staatshervorming afgesloten

Sinds 1 juli 2014 is de Vlaamse overheid bevoegd voor de volledige financiering van de ziekenhuisinfrastructuur door de overdracht van een aantal onderdelen van het budget financiële middelen. Deze bevoegdheid zal opgenomen worden door het VIPA. De overdracht van de middelen via de dotaties aan de Vlaamse overheid zal echter pas effectief zijn op 1 januari 2016. Op 15 mei 2014 werd het protocol volksgezondheid en gezondheidszorg afgesloten. Dit protocolakkoord regelt de overgangsmaatregelen voor de uitoefening van de aan de deelstaten toegewezen bevoegdheden op het vlak van volksgezondheid en gezondheidszorg, voor de overgangsperiode in het kader van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming.

In het kader van de bevoegdheidsoverdracht heeft het VIPA in 2014 twee bevestigingen georganiseerd in de sector van de ziekenhuizen om de budgettaire impact te kennen van de bevoegdheidsoverdracht en om de korte termijnbehoeften te bepalen in de sector.

Pilootprojecten zorg: ontwerpers voorgesteld

Op 10 februari 2014 maakten Jo Vandeurzen en Peter Swinnen op het Colloquium 'Zorg in het huis in de straat' de ontwerpbureaus bekend die toegewezen zijn aan de verschillende pilootprojecten zorg.

Het VIPA leverde een belangrijke bijdrage aan de selectie van de ontwerpers en de begeleiding van de projecten die vernieuwende inzichten kunnen opleveren voor het ouderen- en thuiszorgbeleid in het algemeen en het VIPA in het bijzonder.

Meer info kan u vinden op www.pilootprojectenzorg.be.

9.2 VIPA en het beleidsdomein WVG

Het VIPA werkt mee aan beleidsthema's die passen in de bevoegdheid van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) en verder gaan dan de bevoegdheid van het VIPA. Zo organiseert het VIPA sinds 2009, namens het beleidsdomein, de Technische Commissie Brandveiligheid. Sinds 2011 coördineert het VIPA ook de bijdrage van het beleidsdomein WVG aan het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV).

Mede dankzij een belangrijke inbreng van het Departement WVG en het kabinet van minister Vandeurzen bevat het Vlaamse Regeerakkoord belangrijke bekommernissen van ons beleidsdomein voor de verdere ontwikkeling van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen tijdens de legislatuur 2014-2019.

Een concretisering van de bekommernissen van WVG en het gegeven van de ruimtelijke kwaliteit zijn ook verder verfijnd in zowel de beleidsnota van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als de beleidsnota van Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving. Op die manier bevatten beide beleidsnota's de nodige hefboomen om de beleidsdoelstellingen van WVG ook in andere beleidsdomeinen gerealiseerd te zien ('Health in all policies').

Technische Commissie Brandveiligheid

De commissie heeft het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2011 brandveiligheid ouderenvoorzieningen tegen het licht gehouden. Vanuit de ervaring met de

behandelde afwijkingsaanvragen en op basis van de meest voorkomende vragen tot verduidelijking werden beperkte aanpassingen van de procedure en de normen voorbereid. De toelichting bij het Besluit van de Vlaamse Regering werd in maart 2014 een eerste keer geactualiseerd.

De commissie deed ook de nodige voorbereidingen m.b.t. de regelgeving voor

- de brandveiligheid van de serviceflats en assistentiewoningen;
- de brandveiligheid van de Collectieve Autonome Dagopvang (CADO);
- de brandveiligheid in lokale dienstencentra.

Uitschrijven en toewijzen studieopdracht brandveiligheid in ouderenvoorzieningen

'Onderzoek naar de doelmatigheid van alternatieve brandveiligheidsmaatregelen in nieuwe zorg-concepten' werd eind 2014 toegewezen aan het samenwerkingsverband van Warrington Fire Gent en Universiteit Gent. Op basis van de resultaten van het onderzoek zal een beoordelingskader geformuleerd worden als ondersteuning van de adviezen bij mogelijke afwijkingen enerzijds en als basis voor een aanpassing van de regelgeving anderzijds. De geplande aanpassing van de regelgeving heeft als doel de beperkingen van het veiligheidsconcept onder de huidige regelgeving brandveiligheid en de nieuwste zorgconcepten zoveel mogelijk weg te werken, zonder daarbij afbraak te doen aan de veiligheid van personen in ouderenvoorzieningen in geval van brand. De studie start in januari 2015 en het einde is voorzien in december 2016.

Behandelde aanvragen

In de loop van 2014 zijn er voor de sector gezinnen met kinderen 2 zittingen van de technische commissies brandveiligheid georganiseerd. Tijdens deze zittingen werden 11 afwijkingsaanvragen besproken en geadviseerd.

Voor de sector ouderenvoorzieningen werden er 6 zittingen gehouden en hierop werden in totaal 73 afwijkingsaanvragen besproken en geadviseerd, waaronder 4 dossiers voor de Collectieve Autonome Dagopvang (CADO) en 5 dossiers voor assistentiewoningen.

9.3 Regelgeving

Besluiten bijzondere jeugdbijstand

Het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 5 september 2014 over de wijziging van diverse VIPA-besluiten m.b.t. de door het agentschap Jongerenwelzijn erkende voorzieningen en vergunde diensten is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 november 2014 en wordt van kracht vanaf 13 november 2014.

Situatie voor BVR 5-09-2014

Situatie na BVR 5/09/2014

Algemeen

- valt onder het sectorbesluit 'Gezinnen met kinderen'
- functioneel advies door afdeling Welzijn en Samenleving

De algemene bouwtechnisch en bouwfysische normen waaraan de infrastructuur met een functionele bestemming in de sector van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand moet voldoen, worden toepasselijk gemaakt op:

- de CIG
- de vergunde diensten voor de pleegzorg
- de OOOO in een modulair kader

Voor de dossiers waarvoor de subsidiebelofte is gegeven voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit, gelden de bepalingen die van toepassing waren voor de inwerkingtreding van dit besluit

Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra (OOOC)

- in een modulair kader: wél subsidiabel
- oppervlakteberekening:
 - 65 m² per verblijfsmodule
 - 20m² per VTE van de personeelsformatie die de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, aanvaard heeft voor de modules diagnostiek in het kader van problematische leefsituatie
- in een modulair kader: niet subsidiabel

Centra Integrale Gezinszorg (CIG)

- valt onder het sectorbesluit 'Bijzondere Jeugdbijstand'
- functioneel advies door het agentschap Jongerenwelzijn
- valt onder het sectorbesluit 'Gezinnen met kinderen'
- functioneel advies door afdeling Welzijn en Samenleving
- nieuwe oppervlakteberekening:
 - 65m² per gebruiker die het centrum volgens zijn erkenning kan opnemen
 - 20m² per VTE van de personeelsformatie die de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, aanvaard heeft voor de modules contextbegeleiding

Erkende dienst pleegzorg

- Erkende dienst pleegzorg
- Vergunde dienst pleegzorg:
 - 20m² per VTE van de personeelsformatie die de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, aanvaard

Procedurebesluit alternatieve financiering

'Besluit van de Vlaamse Regering van 14 februari 2014 tot wijziging van diverse besluiten inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden' is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15 april 2014 en is van kracht vanaf 25 april 2014. Dit besluit bevat wijzigingen aan de beide VIPA-procedurebesluiten:

- Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden
- Besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies verstrekt door het VIPA.

Naast die twee procedurebesluiten zijn er zeven sectorbesluiten van de Vlaamse Regering die de investeringssubsidie en de bouwtechnische normen bepalen.

Doel van de wijzigingen:

- Streven naar eenvormigheid;
- Een aantal zaken duidelijker formuleren en streven naar eenduidige, niet voor interpretatie vatbare bepalingen;
- Faciliterend optreden tegenover de aanvragers;
- De regelgeving aanpassen aan wijzigingen in gerelateerde regelgevingen en operationaliseren van een aantal bepalingen.;
- De administratieve last en kost verminderen voor zowel de aanvrager als de administratie, met respect voor en met behoud van de uitgangsprincipes van de VIPA-subsidiëring: door het VIPA gesubsidieerde investeringen moeten voldoen aan de VIPA-kwaliteitseisen;
- de principes van de wetgeving overheidsopdrachten moeten gevolgd worden;
- de toezichtregels moeten gerespecteerd worden.

1. Belangrijkste generieke wijzigingen in beide procedurebesluiten

- Administratieve vereenvoudigingen: het gebruik van een aangetekende brief of in voorkomend geval een afgifte tegen ontvangstbewijs aan een ambtenaar wordt niet langer verplicht;
- de opgave van een ondernemingsnummer uit de Kruispuntbank van Ondernemingen volstaat voor de samenstelling van dossiers i.p.v. de "nodige bescheiden, statuten of documenten";
- Stukken worden bij voorkeur op elektronische wijze ingediend;
- De jaarrekening, indien ze beschikbaar is bij de Nationale Bank van België, moet niet meer aangeleverd worden.

Beide procedurebesluiten voorzien in een aantal controle- en strafmaatregelen.

- De vereiste van een voorafgaandelijke en uitdrukkelijke toestemming wordt uitgebreid tot genotsrechten, waardoor bv. langdurige huurcontracten onder deze regeling vallen. In de huidige regelgeving is dat alleen voorzien voor de vervreemding of bezwaring met zakelijke rechten.

De periode van de vereiste van een voorafgaandelijke en uitdrukkelijke toestemming wordt duidelijker en gedetailleerder omschreven:

- voor gesubsidieerde onroerende goederen wordt verwezen naar de minimumduur van 25 jaar;
- voor gesubsidieerde roerende goederen wordt voor medische of bijzondere uitrusting 5 jaar gehanteerd; voor alle andere roerende goederen 10 jaar. Er wordt een definitie van medische uitrusting opgenomen.

Een bestemmingswijziging binnen de persoonsgebonden aangelegenheden zal na de wijziging door het VIPA goedgekeurd kunnen worden i.p.v. de bevoegde minister. Een bestemmingswijziging buiten de persoonsgebonden aangelegenheden zou door de bevoegde minister goedgekeurd kunnen worden, i.p.v. voorheen de Vlaamse Regering.

2. Belangrijkste specifieke wijzigingen aan het klassiek procedurebesluit

- De zakelijke zekerheden van het VIPA worden verruimd tot "de grond of het terrein waarop die onroerende goederen zich bevinden" i.p.v. alleen de gesubsidieerde infrastructuur zelf.
- De rol van de financier wordt beperkt (geen advies meer vereist; geen expliciete vermelding van betaling waarborg door financier; opheffing van het aantal controletaken).
- Indien de afbetalingskalender niet wordt nageleefd, kan uitstel van betaling worden bekomen mits toestemming van het VIPA. In de huidige regelgeving is de (te) harde sanctie van onmiddellijke opzegging van de financieringsovereenkomst voorzien. Voor de subsidiebeslissing van de laatste projectfase moet er een ontvankelijke aanvraag ingediend zijn vóór de ingebruikname van het project, zo niet vervalt het recht op subsidies voor deze projectfase.

3. Belangrijkste specifieke wijzigingen aan het alternatief procedurebesluit

- De componenten design, build en finance worden losgekoppeld. Deze wijziging wordt gemotiveerd om tegemoet te komen aan de samenwerkingsvariëteiten op het terrein. Momenteel zijn er slechts twee opties: ofwel optreden als bouwheer (en dus én ontwerpen, én bouwen én financieren), ofwel optreden als opdrachtgever (die én bouwt, én plant, én financiert). Door een en ander los te koppelen, kunnen meer projectvariëteiten voor subsidiëring in aanmerking komen.

De term prefinanciering wordt vervangen door de term financiering: uit de aanvraag moet blijken dat de aanvrager beschikt over de financiële middelen vereist voor de volledige financiering van het project.

- Bij de aanvraag voor een principiële akkoord moet geen stedenbouwkundig attest worden toegevoegd. De controle op de stedenbouwkundige vereisten moet gebeuren bij de vastlegging voor de uitbetaling van de eerste gebruikstoelage.
- De mogelijkheid om een voorlopig principiële akkoord aan te vragen, vooraleer er een partner geselecteerd is om het project te realiseren, wordt ook gecreëerd bij projecten met rechtstreekse bijdrage in de kostprijs.

Voor projecten met onrechtstreekse bijdrage in de kostprijs wordt de verplichte procedurestap van een voorlopig principiële akkoord facultatief gemaakt (gelijkschakeling met de procedure voor de projecten met rechtstreekse bijdrage in de kostprijs).

- Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de termijn waarin de beschikbaarheidsvergoeding verschuldigd is minstens 20 jaar moet bedragen en dat de beschikbaarheidsvergoeding gelijkmatig over de looptijd moet gespreid zijn.
- Tenslotte worden een aantal wijzigingen m.b.t. de gebruiksnormen voorgesteld om de toetsing over het behalen van de normen te operationaliseren.
- Om een principiële akkoord of definitief principiële akkoord te verkrijgen moet een woonzorgcentrum, een centrum voor kortverblijf of een dagverzorgingscentrum vóór de datum van inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, een ontvankelijke aanvraag tot goedkeuring van het zorgstrategische plan bij het agentschap Zorg en Gezondheid hebben ingediend. Na goedkeuring van het zorgstrategische plan moet de ontvankelijke aanvraag tot

goedkeuring van het technische en financiële aspect van het masterplan en het betreffende project bij het VIPA zijn ingediend vóór 31 december 2014.

- Verduidelijking van de regel dat in een periode van 20 jaar niet meermaals hetzelfde deel van een masterplan kan worden gesubsidieerd. Die aanpassing wordt doorgevoerd voor alle sectoren. Naast de generieke aanpassing zijn er enkele specifieke aanpassingen.
- De subsidiemogelijkheid van het VIPA voor ‘aankoop zonder verbouwing’ wordt verruimd tot regionale dienstencentra en dagverzorgingscentra.
- Het sectorbesluit voor de bijzondere jeugdbijstand wordt in overeenstemming gebracht met de recente wijzigingen inzake de erkenningsvoorwaarden en subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand.
- In het sectorbesluit voor het algemeen welzijnswerk wordt de minimale bouwtechnische en fysische norm gewijzigd. De huidige regelgeving vereist dat de multifunctionele ruimten in een centrum voor algemeen welzijnswerk minimum 25 m² + 8 m² per (erkende VTE x 2,68) bedraagt om voor investeringssubsidie in aanmerking te komen. Dit wordt gewijzigd naar 8 m² per erkende VTE.

Voor een overzicht van alle geldende VIPA-regelgeving verwijzen we graag naar de rubriek ‘regelgeving’ op de website www.vipa.be.

9.4 Cijfers

Subsidiebeloften

Subsidiebelofte – totaal per sector	
Sector	Subsidiebedrag
Algemeen welzijnswerk	359.194,50
Bijzondere jeugdbijstand	7.347.657,99
Gezinnen met kinderen	6.389.378,95
Preventieve en ambulante gezondheidszorg	1.422.655,03
Voorzieningen personen met een handicap	1.404.718,10
Totaal	16.923.604,57

Subsidiebeslissingen

Subsidiebeslissingen – totaal per sector	
Sector	Subsidiebedrag
Algemeen welzijnswerk	8.874.105,87
Bijzondere jeugdbijstand	8.578.214,39
Gezinnen met kinderen	8.577.607,03
Preventieve en ambulante gezondheidszorg	1.534.878,28
Voorzieningen personen met een handicap	676.731,84
Totaal	28.241.537,41

Principiële akkoorden

Principiële akkoorden – totaal per sector	
Sector	Subsidiebedrag

Ouderen- en thuiszorgvoorzieningen	53.942.311,28
Verzorgingsvoorzieningen	181.993.168,64
Voorzieningen personen met een handicap	29.492.693,79
Totaal	265.428.173,71

Gebruikstoelagen

Gebruikstoelagen – totaal per sector	
Sector	Subsidiebedrag
Ouderen- en thuiszorgvoorzieningen	77.635.544,50
Verzorgingsvoorzieningen	91.302.289,75
Voorzieningen personen met een handicap	11.408.728,98
Totaal	180.346.563,23

9.5 Beleids effecten

Het VIPA registreert naast de proceduregegevens van elk dossier (datums, bedragen ...) ook gegevens die betrekking hebben op de inhoud van de dossiers die aanvragers indienen om in aanmerking te komen voor VIPA-investeringsubsidies.

Op die manier wil het VIPA zowel de klant als de beleidsmakers meer inhoudelijke ondersteuning geven over infrastructuurdossiers in de welzijns- en gezondheidssector. Op basis van de gegevens kan de overheid ook nagaan in welke mate de investeringsmiddelen het beoogde beleidseffect hebben en waar men eventueel kan bijsturen.

Gerealiseerde capaciteiten

Elke sector die onder het toepassingsgebied van het VIPA valt, heeft eigen accenten en doelstellingen. Globaal gesproken zien we in elke sector een drietal analoge trends terugkomen:

1. uitbreiding of afbouw van het bestaande aanbod;
2. differentiatie van het aanbod: hieronder verstaan we enerzijds externe differentiatie waarbij nieuwe aanbodtypes voor dezelfde of nieuwe doelgroepen worden aangeboden. Anderzijds is er ook interne differentiatie waarbij het bestaande aanbod wordt aangepast aan de opvang van nieuwe doelgroepen;
3. comfortverbetering van het bestaande aanbod.

We stellen vast dat er in 2014 over alle sectoren heen voor 265,5 miljoen euro is geïnvesteerd, wat heeft geleid tot ongeveer 2.240 plaatsen, iets meer dan de helft van vorig. Wel is er minder extra capaciteit gesubsidieerd, zowel uitgedrukt in absolute cijfers (273 in 2014 t.o.v. 828 in 2013) als procentueel (12% in 2014 t.o.v. 25% in 2013).

In vergelijking met 2013 werden er iets meer welzijns- en gezondheidsvoorzieningen nieuw gebouwd met VIPA-middelen dan gerenoveerd. Er is beduidend meer nieuw gebouwd dan vorig jaar in de sectoren van de voorzieningen voor personen met een handicap (68% nieuwbouw in 2014 t.o.v. 27% in 2013), bijzondere jeugdbijstand (78% in 2014 t.o.v. 56% in 2013), ouderen- en thuiszorgvoorzieningen (95% in 2014 t.o.v. 64% in 2013) en preventieve en ambulante gezondheidszorg (24% in 2014 t.o.v. 0 in 2013). Bij de andere voorzieningen waren schommelingen kleiner.

Centra algemeen welzijnswerk

In de centra voor algemeen welzijnswerk is er in 2014 0,36 miljoen euro geïnvesteerd, wat goed is voor een totaal gesubsidieerde capaciteit van 9 plaatsen. De investeringen gingen voornamelijk naar nieuwbouw.

Ouderen- en thuiszorgvoorzieningen

Er werd in 2014 53,9 miljoen euro uitgetrokken voor de opwaardering van de ouderen- en thuiszorgvoorzieningen in Vlaanderen. Dat komt neer op de bouw en de renovatie van ongeveer 745 plaatsen, waarvan het overgrote deel plaatsen in woonzorgcentra zijn. Eén vijfde (19%) van de gesubsidieerde plaatsen betrof extra capaciteit, aanzienlijk minder dan in 2013 (46%). Zoals steeds is de uitbreiding procentueel het grootst in de thuiszorg (lokale dienstencentra) en de thuiszorgondersteunende diensten (kortverblijf en dagverzorgingscentrum). In 2014 is er opnieuw meer nieuw gebouwd (95% in 2014 tegenover 64% in 2013).

Voorzieningen personen met een handicap

In 2014 zijn er 303 plaatsen gesubsidieerd in voorzieningen voor personen met een handicap. Die plaatsen zijn gerealiseerd met een VIPA-budget van 30,9 miljoen euro. 11% van deze plaatsen betreft extra capaciteit, wat aanzienlijk minder is dan vorig jaar (21%). De uitbreiding was het grootst in de tehuizen niet-werkenden. De infrastructuur die gerealiseerd is, betreft 68% nieuwbouw, aanzienlijk meer dan de 27% van vorig jaar.

Verzorgingsvoorzieningen

In 2014 heeft het VIPA voor bijna 181,9 miljoen euro geïnvesteerd in de sector van de verzorgingsvoorzieningen, voornamelijk in de algemene ziekenhuizen. Daarmee heeft het een aanzienlijke inhaalbeweging gedaan t.a.v. de afgelopen jaren. Met deze middelen investeerde het VIPA in bouwprojecten die gelinkt zijn aan een totaal van 631 opnameplaatsen waarvan 66 plaatsen in daghospitaal (de helft t.o.v. 2013). Alle investeringen gingen naar nieuwbouw. Het betreft hier wel nieuwbouw ter vervanging van bestaande capaciteit.

Bij de psychiatrische ziekenhuizen zijn er in 2014 geen plaatsen gerealiseerd met VIPA-investeringsubsidies.

Voorzieningen bijzondere jeugdbijstand

De voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand hebben in 2014 7,3 miljoen euro met VIPA-middelen geïnvesteerd in de vernieuwing van hun gebouwen. Met dit budget werden 153 plaatsen gerealiseerd (meer dan dubbel zoveel als in 2013), waarvan 10 plaatsen extra. Driekwart van de gerealiseerde infrastructuur betreft nieuwbouw, de helft meer dan vorig jaar.

Voorzieningen gezinnen met kinderen

In 2014 werd 6,4 miljoen euro geïnvesteerd in de vernieuwing van de Vlaamse kinderdagverblijven wat resulteerde in 279 plaatsen, waarvan geen extra plaatsen. 51% van de gebouwen is nieuwbouw.

Voorzieningen preventieve en ambulante gezondheidszorg

In 2014 is er 1,4 miljoen euro geïnvesteerd in de voorzieningen van de preventieve en ambulante gezondheidszorg wat gelijkstaat met 24 plaatsen. De VIPA-investeringsubsidies gingen in 2014 volledig naar verbouwingen.

Gedetailleerde tabellen over de capaciteiten vindt u terug op de website van VIPA: [per jaar](#), [per sector](#) en [per provincie](#).